

Pirkan Viesti

Pirkanmaan reservipiirien jäsenlehti • Julkaisija Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki PMT ry

**Koko kansan Maanpuolustustapahtuma
veti väkeä Ideaparkkiin, s. 12–13**

s. 7

s. 24

**Ampumaratayhdistys
perusteilla, s. 5**

**Reserviläispäivä sai väen
liikkeelle, s. 7**

Vänrikipäivä lennostossa, s. 9

**Lotan Päivän retki
Hämeenkyrön maisemissa, s. 17**

**TURPO -varuskuntavierailu
Utin jääkäriyrykmenttiin, s. 24**

Suomi on täysivaltainen tasavalta

Näin komeasti on kirjoitettu Suomen perustuslain ensimmäinen lause. Tätä kirjoittaessani juhlustetaan Suomen hallitusmuodon 100-vuotista taivalta. Perustuslakina säädetyn hallitusmuodon vahvisti eduskunta kesäkuussa 1919 ja valtionhoitaja **Mannerheim** vahvisti sen 17.7.1919.

Ensimmäinen pykälä jatkuu: *Suomen valtiota sääntö on vahvistettu tässä perustuslaissa. Valtiosääntö turvaa ihmisen arvons loukkaamattomuuden ja yksilön vapauden ja oikeudet sekä edistää oikeudenmukaisuutta yhteiskunnassa.* Täytyy myöntää, että vasta nyt itsekin luin perustuslain kokonaisuudessaan läpi. Kannattaa käydä katsomassa, mitä sinne on painettu.

Viime aikoina on sananvapaudesta ja

sen käytöstä on käyty kovaakin keskustelua. Nettikirjoittelu on poikunut rikossyytteitä aina kansanedustajia myöden. Reserviläisjärjestöjen sivuilla kirjoittelu on ollut pääosin maltillista ja ylilyönneiltä on välttytty. Itse ainakin toivon, että kirjoittelu pysyisi sivuillemme asialinjalla.

Uusi puolustusministeri **Antti Kaikkonen** aloitti tehtävässään kesäkuussa. Kapteenismies eli varsin pätevä toimeensa. Keskustalla olisi ollut toinenkin kova nimi ministeriksi. Reserviläisliiton puheenjohtajanakin toiminut **Mikko Savola** jatkaa kuitenkin puolustusvaliokunnan varajäsenenä. Valiokunnan varsinaiseksi jäseneksi nousi tuttu mies; **Veijo Niemi**, joka on Pirkanmaan reserviläispiirin

piirihallituksen jäsen. Onnea Veijolle! Toivotaan, että saamme Veijon pian kertomaan meille Arkadianmäen kuumisia.

Kesä on kulunut reserviläisillä monenlaisen toiminnan merkeissä. On ammuttu, marssittu, jotosteltu, kerrattu, hankittu uusia jäseniä ja lomailuttu. Ensimmäisen vuoden toimintaa suunnitellaan kovaa vauhtia ja yhdistysten, piirien ja sen toimikuntien toimintasuunnitelmat hyväksytään loka-marraskuun aikana. Uusia toimintamuotoja kaivataan, jotta jäsenemme aktiivisuus säilyisi. Jokohan kohta e-urheilu otetaan RESUL:n lajivalikoimaan?

Liiton vuosikokous pidetään Turussa marraskuussa ja joulukuussa on valtakunnallinen itsenäisyyspäivän paraati

Tampereella. Näissä molemmissa toivoisin näkeväni runsaasti piirimme jäsenistöä osallistumassa!

Toiminnallista syksyä!

Jussi Mäkitalo
puheenjohtaja
Pirkanmaan Reserviläispiiri ry

Suomen Reserviupseeriliitolle valitaan Turussa uusi puheenjohtaja

Edelliseen Pirkan Viestin ilmestymisen aikaan eduskuntavaalit oli juuri pidetty ja hallituksen muodostaminen oli alkumetreillä. Kesäkuussa julkaistu hallitusohjelma on kokonaisturvallisuuden, maanpuolustuksen ja reserviläistoiminnan kannalta varsin mukavaa luettavaa. Meitä reserviläisiä lämmittää erityisesti tavoite nostaa kertausharjoitusten määrää asteittain vaalikauden aikana Puolustusvoimien henkilöstömäärän kasvaessa. Tavoitteena on noin 20 prosentin lisäys nykyisestä kertausharjoitusten tasosta hallituskauden loppuun mennessä. Kun puolustusvoimien henkilöstöstä on hallituskaudella tarkoitus lisätä noin 100 tehtävällä, niin lienee selvää, että kertausharjoitusmäärän suunniteltu kasvattaminen onnistuu vain, jos reserviläisten roolia harjoitusten suunnittelussa ja toteutuksessa pystytään merkittävästi lisäämään.

Hallitusohjelmassa myös tunnuste-

taan, että yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kannalta vapaaehtoisilla maanpuolustusjärjestöillä on tärkeä rooli. Maanpuolustusjärjestöjen aktiivinen toiminta reserviläisten kenttäkelpoisuuden ja maanpuolustustahdon ylläpidossa on merkityksellistä kansallisen puolustuksen suorituskyvyn näkökulmasta.

Suomen Reserviupseeriliiton liittokokouksessa Turussa 16.11. valitaan liitolle uusi puheenjohtaja kolmivuotiskaudeksi 2020 – 2022. Liiton nykyinen puheenjohtaja majuri **Mikko Halkilahti** ilmoitti jo edellisen valinnan yhteydessä, ettei hän ole enää käytettävissä puheenjohtajan tehtävään nykyisen kauden päättyessä.

Tätä kirjoitettaessa puheenjohtajaehdokkaiksi on ilmoitettu viisi henkilöä. Imatran Reserviupseerikerho esittää tehtävään kapteeni **Veli-Matti Kesälahte**, Valkeakosken Reserviupseerikerho luut-

nantti **Tuomas Kuusivaara**, Kanta-Helsingin Reserviupseerit yliluutnantti **Aaro Mäkelä**, Ulvilan Reserviupseerikerho yliluutnantti **Petri Rantaa** ja Helsingin Reserviupseerien Ilmailuterho luutnantti **Leila Kalevaa**. On hienoa, että liiton puheenjohtajakisaan saadaan useita ehdokkaita.

Turun liittokokouksen asialistalla on puheenjohtajavaalin lisäksi myös liittovaltuuston valinta sekä kolmivuotissuunnitelman hyväksyminen vuosille 2020 – 2022. Liittokokouksissa äänivaltaa käyttävät jäsenyhdistykset. Liittokokouksessa jäsenyhdistyksellä on yksi ääni jokaista jäsentään kohti. Turun liittokokouksen asialistalla on myös liittovaltuuston valinta sekä kolmivuotissuunnitelman hyväksyminen vuosille 2020 – 2022. Liittovaltuusto toimii liiton päättävänä elimenä varsinaisten liittokokousten välisenä aikana. Kannustan kaikkia yhdistyk-

siä aktiivisuuteen liittokokouksen asialistaan liittyen.

Itselleni yksi syyskauden kohokohta on tänä vuonna syyskuun viimeisenä viikonloppuna Mikkelissä järjestettävä Reserviläisurheiluliitto ry:n valtakunnallinen syysjotos. Toivottavasti näemme jotokella taas monta Pirkanmaalaista partiota.

Mikko Ritakallio
1. varapuheenjohtaja
Pirkanmaan Reserviupseeripiiri ry

Hyvä maanpuolustustyön ystävä

Sinulla on merkkipäiväsi vieton yhteydessä mahdollisuus tukea pirkanmaalaista maanpuolustustyötä avaamalla onnittelutili haluamassasi pankissa ja ohjaamalla sen tuotto Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki PMT ry:lle.

***Soita ja sovi asiasta
Toiminnanjohtaja Päivi Huotari, puh. 050 5550 728
PIIRIEN TUKI KIITTÄÄ TUESTASI***

Tervetuloa Maanpuolustusjuhlaan Tampereelle

**YH:sta 80 vuotta
torstaina 10.10.2019 kello 18**

Kalevan lukion juhlasali

Salhojankatu 33

Kahvitarjoilu klo 17:30

* * * * *

Tervetulotoivotus, eversti evp **Pentti Väänänen**
Juhlapuhe, varuskunnan päällikkö eversti **Aki Heikkinen**
Seppelepartion lähettäminen
Ilmavoimien soittoakunna
Mieskuoro Kelot

Järj.: Sotiemme 1939-45 Perinneyhdistys ry

Kesän muistoja ja syksyn uusia tuulia

Kirpakat pakkasyöt värjäävät luonnon hiljalleen ruskan sävyihin. Itselleni yksi menneen kesän mieleenpainuvien muistojen liittyy kalliolla saarella 52 metrin korkeuteen kohoavaan Bengtskärin majakkaan. Kyseinen majakka liittyy myös keskeisesti sotahistoriaamme, sillä Bengtskärin saarella käytiin 26.7.1941 ankara jatkosodan taistelu. Onneksi urheat miehet saivat venäläisten toimet torjuttua ja myös majakka säästyi jälkipolville. Vielä tänäkin päivänä Bengtskärin rantakalliolla ja majakassa voi nähdä jälkiä tuosta taistelusta. Muistona ovat myös taistelussa kaatuneiden muistolaatat majakan ovenpielessä ja Pro Patria -taulu majakan kappelissa.

Ennen majakan rakentamista Bengtskärin edusta oli varsinainen "laivojen hautausmaa". Pahin merionnettomuus tapahtui uuden vuoden päivänä vuonna 1905 kun uusi höyrylaiva *S/S Helsingfors* haaksirikkoutui Bengtskärin luoteispuolella. Tämän jälkeen tehtiin päätös majakan pystyttämistä. Majakan rakentaminen Vuonna 1906 oli taloudellisesti iso hanke, mutta Pohjoismaiden korkeimman majakan rakentaminen kesti vain yhdeksän kuukautta. Enimmillään rakennustyömaalla työskenteli 124 miestä ja naista. Tiilet tuotiin Hangosta, mutta perustaa ja seinien päällystämistä varten tarvittavat graniittikivet louhittiin saaren omasta kalliosta. Majakan lamppu tilattiin Ranskasta ja se syttyi ensimmäisen kerran joulukuun 19. päivä 1906. Nykyään laivaliikennettä opastavat aurinkoenergialla toimivat lamput.

Olin jo lähes parikymmentä vuotta haaveillut Suomen majakat -kirjaa selailen, että jonakin päivänä pääsisin koskettamaan noita Bengtskärin majakan vankkoja graniittiseiniä. Viimein toiveeni toteutui, kun Pirkanmaan Reservipiiri ja Pirkanmaan Maan-

puolustuksen Tuki PMT ry muistivat meitä majakkamatkalla. Tihkusateesta säästä huolimatta asetuin yhteysveneen keulaan lähtiessämme Rosalasta kohti Bengtskärä, sillä halusin nähdä omin silmin, miten majakan jyhkeä hahmo ilmestyy ensimmäisen kerran horisonttiin. Tunne olikin sanoin kuvaamaton, kun majakka viimein siinsi sumun keskeltä. Majakkasaarelle päästyämme sadekin taukosi ja aurinko pilkisti pilvien lomasta. Heinäkuun alussa viettämämme vuorokausi Bengtskärissä oli unohtumaton. Iltapäivällä päivävieraiden poistuttua laskeutui saarelle ihana rauha, oli vain majakka ja meren aaltojen pauhu – sielu todella lepäsi. Lämmin kiitos upeasta lahjasta.

Puolustusvoimat ja Pirkanmaan aluetoimisto uusiin käsiin

Heinäkuun viimeisenä päivänä Santahaminassa vietettiin juhallista puolustusvoimain komentajan vaihtokatselmusta. Tilaisuudessa kenraali **Timo Kivinen** vastaanotti puolustusvoimain komentajuuden kenraali **Jarmo Lindbergiltä**. Tilaisuuden puheessaan kenraali Kivinen toi esiin muun muassa sen, että puolustusvoimien vastuulla on kehittää asevelvollisten koulutusjärjestelyjä ajassa eläen. Koulutus 2020 -hankkeen onnistunut toteuttaminen onkin hänen mukaansa yksi lähivuosien keskeisistä prioriteeteista. Kivinen toi myös esiin, että puolustusvoimat ottaa jatkossa entistä laajemmin vastuun vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta ja avaa myös uusia mahdollisuuksia osallistua reserviläisiä ja kehittää paikallisuuspolustuskonseptiamme.

Vuoden 2020 alusta lähtien vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta uudistuu ja tästä syystä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) järjestämä sotilaallinen koulutus siirtyy kokonaan puolustusvoimille. Tämä aiheuttaa luonnollisesti muutoksia MPK:n toiminnassa, mutta

muutos on aina mahdollisuus. Heti alkusyksystä MPK onkin järjestänyt Vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen kehittäminen 2020 -jalkauttamiskierroksia ympäri Suomen. MPK Hämeen piirin tilaisuus oli syyskuun alussa Panssariprikaatissa, mutta tilaisuuteen pääsi osallistumaan myös Pirkanmaan aluetoimistolta videoyhteyden välityksellä. Keskeinen viesti toimijoille on, että jokaista tarvitaan jatkossakin, vaikka toiminnan painopiste muuttuu enemmän yksilökohtaiseen tietojen ja taitojen kehittämiseen. Koulutuksen keskiöön otetaan myös naiset ja nuoret. MPK Hämeen piiripäällikkö **Matti Eskola** on luvannut kertoa muutoksista laajemmin muun muassa joulukuulla ilmestyvän Pirkan Viesti-lehtemme sivuilla.

Syksyn alkaessa myös Pirkanmaan aluetoimisto on siirtynyt uuteen johtoon, kun keväästä alkaen päällikön tehtävässä toiminut everstiluutnantti **Veli Rajala** luovutti tehtävän elokuun lopulla seuraajalleen everstiluutnantti **Matti Heiniselle**. Toivotamme uudelle päällikölle menestystä uudessa tehtävässä. Toivottavasti Pirkanmaan vapaaehtoinen maanpuolustusväki pääsee pian tutustumaan everstiluutnantti Heiniseen.

Uudet pirkanviesti.fi-sivut avautuvat syksyn aikana

Tätä kirjoittaessani uusi pirkanviesti.fi-verkkosivusto on parhaillaan Mainostuotinto Värkäs Oy:n graafisen suunnittelijan **Alisan** ja teknisen suunnittelijan **Sariannan** työpöydällä. Viime kuukausina sivustollamme on ollut monenlaista ongelmaa sivustopohjan vanhenemiseen liittyen, joten Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki PMT ry päätti kesän lopulla kustantaa piireille uuden toimivan sivustokonseptin. Uusi verkkosivusto onkin toimintaamme tukemassa jo ennen vuoden viimeisen lehden ilmestymistä.

Sirkka Ojala, päätoimittaja
sirkka.ojala@gmail.com

Tänä vuonna itsenäisyyspäivä on pirkanmaalaiselle maanpuolustusväelle tavallista juhlavampi, sillä Puolustusvoimien valtakunnallinen itsenäisyyspäivän paraati järjestetään Tampereella. Reserviläisjärjestöjen lipulinnasta on kuulemma tulossa komea, sillä monet piirimme jäsenyhdistykset ovat ilmoittautuneet siihen mukaan. Tulkaa itsenäisyyspäivänä Tampereelle ihmettelemään puolustusvoimien komeaa kalustoa, ihailmaan paraatijoukkoja, kuuntelemaan Laivaston soittoikunnan hienoja esityksiä, ihailmaan komeita ratsukoita ja huiskuttamaan kadunvarsille Suomen pienoislipuin. Edellisestä valtakunnallisesta paraatista Tampereella on kulunut kahdeksan vuotta. Tuolloin panssarivaunut yöoryivät pitkin Hämeensiltaa. Tällä kertaa paraatikatselemus suoritetaan Ratinassa ja ohimarssi Tampereen Valtatiellä.

Hyvää syyskautta kaikille. Piirien syyskokouksissa Tampereella ja itsenäisyyspäivänä Ratinassa nähdään!

Lauri Törnin tarina – totta vai tarua?

15.10.2019 klo 18.30
Ravintola Vaskitähdessä

Tule kuuntelemaan Lauri Törnin tarinaa

Tampereen Seudun Reserviläisnaiset ry järjestää 15.10. klo 18.30

RAVINTOLA VASKITÄHDESSÄ KAIKILLE AVOIMEN TIETOKIRJAILIJA KARI KALLOSEN ESITELMÄN LAURI TÖRNIN TARINA – TOTTA VAI TARUA?

Tietokirjailija Kari Kallonen on seurannut Mannerheim-ristin ritarin Lauri Törnin alias Yhdysvaltain erikoisjoukkojen upseerin Larry Thornen matkaa kolmella mantereella.

Nyt hän kertoo uusimpiin tarkistettuihin tietoihin perustuen esitelmässään, mitkä kiistellyn sotasankarin värikkäistä vaiheista ovat totta ja mitkä tarua.

Mahdollisuus ostaa myös kirja
Lauri Törni, Mannerheim-ristin ritari ja USA:n vihreiden barettien sankari kirjailijan signeerausella varustettuna.

Tervetuloa kuulemaan kaikki Pirkan Viestin lukijat, ilmoittautumiset Hannele Heinolle sähköposti: hanneleheino@kolumbus.fi tai puh. 0500 625 410

Osoite: Hatanpään puistokuja 22 G, Tampere.

MUKAAN MAHTUU 50 ENSIMMÄISTÄ! KAHVITARJOILU.

TEEMAILTA MAANPUOLUSTUSTAHDOSTA

TIISTAINA 22.10. KLO 18-20.

TAMPEREEN YHTEISKOULUN AUDITORIASSA

Osoite: Tampereen yhteiskoulun lukion (TYK) tilat
(entinen Tylli), Hallituskatu 30, Tampere.

Viime vuoden syys-lokakuussa MTS teetti Taloustutkimuksella tutkimuksen, jonka mukaan suomalaisten maanpuolustustahto on laskenut alimmilleen lähes 30 vuoteen. Millaisia muutoksia asiassa on tapahtunut ja miten muutoksia voisi selittää? Tarvitaanko ja löytyykö tätä tahtoa tarvittaessa myös tulevaisuudessa? Muun muassa näitä kysymyksiä ovat pohtimassa

pitkäaikainen MTS:n puheenjohtaja,
kansanedustaja **Sofia Vikman** (kok.) ja
sotilasprofessori evp **Mika Hyttiäinen**

TULE MUKAAN KUUNTELEMAAN JA KESKUSTELEMAAN!

Tilaisuuden järjestää:

Pirkanmaan Reservipiirien Henkisen maanpuolustuksen toimikunta

Ylennyskirjansa otti vastaan majuri Rajalalta muun muassa Tampereen Reserviupseerien jäsen ja Suomen Reserviupseeriliiton järjestösihteeri Susanna Takamaa.

Kangasalan Reserviupseerikerhon hallituksen aktiivijäsenet Jussi Muranen ja Pirkanmaan Reserviupseeripiirin varapuheenjohtaja Mikko Ritakallio saivat myös ylennyskirjoja sotilasarvoonsa.

Ylennyskirjoja jaettiin jälleen Pirkanmaan aluetoimistolla kesäkuun alussa

Pirkanmaan aluetoimistolla järjestettiin perinteiseen tapaan 2. kesäkuuta 4.6. Pirkanmaan alueella ylennettävien onnittelutilaisuus. Pirkanmaalla sai vaihtaa arvo-merkkinsä korkeampiin kaikkiaan 236 reserviläistä ja miehistöön kuuluvaa sekä 92 reservin upseeria. Ylennettävien joukossa on runsaasti vapaaehtoisen maanpuolustuksen parissa toimivia aktiivireserviläisiä.

Tilaisuuden puheessaan aluetoimiston päällikkö, 4. kesäkuuta everstiluutnantin ylennyksen saanut **Veli Rajala** toi esiin, että Suomen asevelvollisuuteen perustuvassa puolustusratkaisussa on aina muistettava, että Puolustusvoimien suorituskyky nojaa edelleen reserviläisistä koostuviin sodan ajan joukkoihin. Ammattisotilaita on

sodan ajan joukoissa vain noin 3 prosenttia. Kaksi vuotta sitten uudistettu asevelvollisuuslaki parantaa entisestään varusmiesten ja reserviläisten käytettävyyttä poikkeusoloissa. Keskeisellä sijalla on reserviläisten vapaaehtoinen sitoutuminen valmiuteen, korosti Rajala.

Puheessa tuotiin myös esiin, että Pirkanmaan aluetoimisto on kiinteä osa Panssariprikaatia ja yksi isoimmista valtakunnan kahdestoista aluetoimistosta. Maanpuolustustyö ei ole vain sotilaallista, vaan myös monipuolista siviilisektorin työtä turvallisuuden, varautumisen ja huoltovarmuuden hyväksi. Rajalan mukaan yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kannalta vapaaehtoisilla maanpuolustusjärjestöillä on tärkeä

rooli. Puheessaan Rajala totesi talvisodan ja jatkosodan tärkeimmän opetuksen olleen, että olemassaolomme itsenäisenä valtiona ei ole itsestäänselvyys. Sotiimme johdaneen tapahtumien kulun perusteella tiedämme miten maailmanlaajuisen vakavan kriisin alkua ja kulkua on vaikea ennustaa ja hallita. Jos sotaan tai onnettomuuteen syystä tai toisesta joudutaan, ratkaisee selviytymisen, miten hyvin olemme varautuneet yksilönä ja kansakuntana.

Pirkanmaan 4.6. ylennettyjen tiedot löytyvät pirkanviesti.fi -sivustolta.

■ Sirkka Ojala

Nuorta näkemystä Reservipiirien tiedotustoimikuntaan

Piirimme Henkisen maanpuolustuksen toimikunnan kevään varuskuntavierailulla havaitsin heti lukiolaisen, joka kulki retkeläisten joukossa Canonin kameran ja pitkän Tamronin objektiivinsa kanssa. Hänelle oli käynyt kuten minullekin, kamera oli jo ns. kasvanut käteen. Päivän päätteeksi keskusteltuaamme sain 17-vuotiaan **Jere Tuonosen** innostumaan nuorisojäsenyydestä Reservipiirimme tiedotustoimikunnassa ja näin vaihdoimme yhteystietoja. Pian sainkin häneltä sähköpostiini varuskuntavierailustamme kertovan artikkelin hienoine kuvineen. Jutun voitte lukea tämän lehden sivulta 24.

Kesän aikana näimme vielä useita kertoja ja Jere matkasi mukanaamme muun muassa Hämeenlinnaan Sotaja Rakkaus -lottapatsaan julkistustilaisuuteen, Panssariprikaatiin sekä Niinisalon varuskunnassa järjestettyyn Läheisten- ja kiltapäivään. Kävimme myös yhdessä tapaamassa Suomen tasavallan presidentti **Sauli Niinistöä**, presidentin Pälkäneelle suuntautuneen maakuntamatkan yhteydessä. Heinäkuussa lähetin hänet myös Helsinkiin Merivoimien vuosipäivän mediavierailulle, sillä itse olin samaan aikaan Bengtskärin majakalla lomailmassa. Vierailun hän kertoi olleen yksi kesäloman huippuhetkestä, sillä Suomenlinnan matkattiin Jelu- luokan -kuljetusaluksen kyydissä ja samalla hän pääsi tapaamaan muuta mediaväkeä ja myös käsittelemään Merivoimien komentajan kanssa. Jeren hienoja kuvia tapahtumasta voit katsella Facebookin ja pirkanviesti.fi -sivuston puolella.

Aikaisemmin hän on valokuvannut valtiovierailuita ja siten Helsingissä nähnyt valtiovierailun, jos toisenkin. Niissä on korostunut myös maanpuolustuksellinen puoli, sillä usein läsnä on ollut kadetteja, soittokunta ja jopa sotilaspoliiseja. Siten maanpuolustusaiheisten ti-

Sirkka Ojala ikuisti Jeren Hämeenlinnassa kauniina alkukesän päivänä Sotaja- ja Rakkaus -lottapatsaan julkistustilaisuuteen liittyneellä kuvausmatkalla.

laisuuksien kuvaaminen on ollut varsin luonnollinen siirtymä. Siitä kielii myös aiempi kiinnostus maanpuolustushistoriaa kohtaan.

Tällä hetkellä Jere opiskelee toista vuotta Tampereen Klassillisessa lukiossa ja kirjoitukset ovat siten edessä vuoden päästä. Koulumatkat taittavat päivittäin juhevasti junan kyydissä Nokialta Tampereelle. Hänen opettajansa **Mikko Turunen** kertoi Jeren myös kirjoittavan ahkerasti koululehti Clarukseen, joka ilmestyy pari kertaa vuodessa.

Tulevaisuuden näkymissä ovat valtiotieteen opinnot yliopistossa, mutta sitä ennen hän haluaa suorittaa varusmiespalveluksen. Toimikunnassamme onkin nyt mahdollisesti tuleva viestintävarusmies, jonka toivon sijoittuvan Ruotuväen toimitukseen. Mutta aika näyttää, saattaahan armeijapolku johtaa myös aliupseeri- tai reserviupseerikouluun. Pääsemme kuitenkin nyt seuraamaan lähietäisyydeltä Jeren polkua, minne se sitten viekin.

■ Sirkka Ojala ja Jere Tuonen

Hirviradan ampumakopin eristystalkoot. Antti Rantanen (saha kädessä) on valvomassa, että homma hoituu parhain päin.

Uusi ampumaratayhdistys – mitä, missä, miksi?

Satakunnan lennoston koulutussektori kutsui kaikkien hallinnoimia ampumaratoja käyttävien yhdistysten ja sidosryhmien edustajat koolle Satakunnan lennoston suojuskomppanian auditorioon tammikuussa 2019 keskustelemaan lennoston ampumaratojen siviilivuorojen tulevaisuudesta. Eri toimijat ovat saaneet kymmenien vuosien ajan käyttää lennoston ampumaratoja myönnetyt vuorojen puitteissa vastikkeetta. Puolustushallinnon yleinen tavoite on kuitenkin jo pidempään ollut, että kaikilla Puolustusvoimien hallinnoimilla radoilla toiminta olisi vastikkeellista ja samalla myös aiempaa keskitetympää sekä paremmin valvottua. Vastikkeellisuus ei kuitenkaan tarkoita sitä, että lennosto alkaisi veloittamaan yhdistyksiä ratojen käytöstä, vaan sitä, että ratojen käyttäjät taulujen rei'ittämisen lisäksi osallistuvat jatkossa enemmän myös ratojen ylläpitoon sekä asianmukaisen käytön valvomiseen. Lisäksi ratavuorojen järjestely yli 30 eri yhdistyksen kesken työllistää koulutussektorin henkilöstöä melkoisesti. Näiden seikkojen

vuoksi puolustushallinnossa on katsottu, että ratoja käyttävien tahojen tulee ottaa suurempi rooli toiminnan organisoimisessa.

Tilaisuudessa asetettiin yhteiseksi tavoitteeksi, että vuoden 2019 aikana eri yhdistykset ja toimijat perustavat jonkinlaisen yhteistoimintaelimen, jonka tehtävä on jatkossa huolehtia lennoston ampumaratojen käytön organisoimisesta ja ammuntojen valvomisesta virka-ajan ulkopuolisina aikoina ympäristöluvan sallimissa rajoissa. Lisäksi yhdistysten vastuulle jäi syksyn 2019 aikana rakentaa hirviradan ampumakotokseen Ely-keskuksen vaatimat äänieristysseinät ja rata-alueen alkupäähän erillinen päävalvontapiste. Keskustelutilaisuuden lopuksi päätettiin, että Tampereen Reserviläisten **Juha Moijanen** kutsuu ratoja käyttävien yhdistysten ja muiden toimijoiden edustajat (edustajisto) koolle päättämään miten lennoston toiveisiin vastataan.

Edustajisto kokoontui 29.5.2019 Pirkanmaan Reservipiirin toimistolle. Yhteistyöpalaveriin osallistui 30 henkilöä

25:stä eri yhdistyksestä sekä edustaja Satakunnan lennoston koulutussektorilta. Edustajisto päätti, että yhdistykset perustavat keskenään erillisen ampumaratayhdistyksen, jonka vastuulle siviilivuorojen pyörittäminen lennoston ampumaradoilla annetaan. Yhdistyksen perustamista valmistelemaan ja kesän ratatalkoita organisoimaan perustettiin erillinen toimikunta, jonka puheenjohtajaksi valittiin **Juha Moijanen** ja jäseniksi **Joonas Knuuti, Jarmo Kovanen, Antti Laalahti, Janne Lindroos, Mika Mäkinen, Marko Palviainen, Markku Ruohonen** ja **Pasi Autio**. Lisäksi toimikuntaa valvomaan kutsuttiin yll. **Arto Sillanpää** Satakunnan lennoston koulutussektorilta.

Toimikunta jakautui sääntö-, talkoo- ja ratavuorotyöryhmiin, jotka ovat pitkin kesää hoitaneet tulevan yhdistyksen perustamisen käytännön asioita. Tätä kirjoitettaessa on lennoston radalla järjestetty jo seitsemän talkoopäivää hirvikopin äänieristyksen osalta. Syksyn mittaan talkoopäiviä on tiedossa vielä lisää muun muassa päävalvontakopin rakennustöiden osalta. Yksin toimikunta ei kuiten-

kaan ole puurtanut, suurin kiitos kuuluu runsaslukuiselle talkooväelle sekä rakennustarvikkeet lahjoittaneille yksityishenkilöille ja yrityksille. Ilman heidän apuaa ja lahjoituksiaan toimikunta olisi saanut keskenään naputella lahoja lautoja ristiin rastiin ruosteisilla nauloilla.

Vaikka työtä onkin vielä paljon jäljellä, on tilanne talkoiden ja ampumaratayhdistyksen perustamisen osalta hyvällä mallilla. Yhteistyö toimikunnan, yhdistysten ja Satakunnan lennoston kanssa on ollut kitkatonta ja yhteishenki erittäin hyvä. Uskomme vahvasti, että kaikki yhdessä sovitut asiat saadaan maaliin vuoden 2019 aikana. Vuonna 2020 lennoston radoilla ammutaan siviilivuoroilla vähintään yhtä paljon kuin aiempinakin vuosina, joskin entistä paremmin organisoitusti.

**Mukavaa syksyn jatkoa koko toimikunnan puolesta kaikille Pirkan Vies-
tin lukijoille!**

Pasi Autio
Tampereen Reserviläiset ry

2019-2020 TULEVIA MAASTOTAPAHTUMIA

2.11. TaKoRU:n partiokilpailu,
Pirkkala.
(www.mpk.fi)

4.1.2020 Tulentekopäivä
Teiskon takametsissä,
ei osallistumismaksua.

alkuvuosi 2020 Talvitaidot,
Pirkkala
(www.mpk.fi).

14.-15.3.2020 RESUL:n
talvijotos
Pirkanmaalla.

TULENTEKOPÄIVÄ LAUANTAINA 4.1.2020

Pirkanmaan reservipiirin Maasto-
toimikunta järjestää loppiaisviikonloppun
aluksi Tulenteko-teemapäivän, jossa
myös voidaan puuhaila erilaisia majoitteita.

Kokeillaan ja vertaillaan erilaisia
syttyspaloja, sekä tietenkin
tulentekoa pelkällä puukolla ja tulitikuilla.

Voidaan kokeilla myös erilaisia
retkeilytyökaluja.

Aloitetaan lauantaina kello 10,
ja touhutaan ainakin päivän valoisaa
aika peruselirityypistä.

Paikalla voi myös maastoyöpyä
pe-la tai la-su, mikäli haluaa testata
omia varusteitaan.

HINTA: ei osallistumismaksua

Kysy tarkempi kokoontumispaikka:
Tero Ahtee, tensu@iki.fi

Linnan Juhlat

Hämeenkyrön Koskilinnassa
30.11.2019 klo 18

**Kaikille avoin maanpuolustushenkinen iltajuhla,
illallinen ja tanssia**

Illalliskortin hinta 45 euroa

Tiedustelut ja ilmoittautuminen 22.11. mennessä
sähköpostitse: linnanjuhlata.koskilinna@gmail.com tai
tekstiviestillä numeroon 0400 834 464

Jälki-ilmoittautuminen 48€

tumma puku/paraatipuku. isot kunniamerkit

Tervetuloa viihtymään!

Hämeenkyrön Seudun Reserviupseerikerho ry
Hämeenkyrön Reservialupseerit ry
Hämeenkyrön Seudun Maanpuolustusnaiset ry

Kannen valokuva: Tampereen Reserviupseerien johtama Vänrikkipäivä järjestettiin Satakunnan lennoston ampumaradalla 31. elokuuta. Yhtenä päivän rastitehtävänä oli toiminnallinen RKB-ammunta, jota harvemmin ammutaan.

Kuva: Sirkka Ojala

Painos 7.500 kpl

Julkaisija

Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki PMT ry

Päätoimittaja

Sirkka Ojala,
sirkka.ojala@pirkanviesti.fi

Tiedotustoimikunta

Sirkka Ojala, pj
Juha Happonen
Mikko Hörkö
Eeva-Liisa Isosaari, varapi/sihteeri
Tiina Kokkola
Tapio Kotipelto
Jussi Mäkitalo
Elina Paukkunen
Esko Raskila
Mikko Ritakallio
Matti Salonen
Jere Tuononen, nuorisojäsen

Ulkoasu Maisan pajat

Paino Lehtisepät Oy

Aineistot

Päätoimittaja Sirkka Ojala
puh. 050 3688 460
Kiveliönkatu 12,
33580 TAMPERE
pirkanviesti@gmail.com
Verkkosivustolle tuleva aineisto
sirkka.ojala@gmail.com

Osoitteenmuutokset

Päivi Huotari,
050 5550 728
pir.reservi@kolumbus.fi

Pirkan Viesti

pirkanviesti@gmail.com

Ilmoitusasioissa

Päivi Huotari, 050 5550 728
pir.reservi@kolumbus.fi

Piirilehti Pirkan Viestin ilmestyminen 2019:

N:o	Aineisto	Ilmestyy
1	6.2.	1.3.
2	15.4.	10.5.
3	3.9	26.9.
4	27.11.	20.12.

Kansalaisjärjestöjen lippulinna marssi Kalevankankaan Sankarihaudalle Vesa Valkaman johtamana. Suomen lippua kantoi Jarna Vahlsten ja airuina toimivat Juha kumpu ja Mirva Johansson. Kuva: Sirkka Ojala.

Puolustusvoimain lippujuhlan päivä Tampereella

Puolustusvoimain lippujuhlan päivää 4. kesäkuuta vietettiin Tampereella perinteisin menoin. Kansalaisjärjestöjen lippulinna marssi tasatahtia Kalevankankaan Sankarihaudalle Tampereen Reserviupseerien jäsenen **Vesa Valkaman** johtamana. Suomen lippua lippulinna kanto **Jarna Vahlsten** Tampereen Reserviläisistä. Ruokouksen tilaisuudessa piti kenttärövästi (evp) **Jukka lehto** ja puheen Tampereen varuskunnan päällikkö eversti **Aki Heikkinen**. Tilaisuuden musiikista vastasivat MPK Hämeen Soittokunta ja Mieskuoro Pirkanmiehet.

Illalla juhlapäivän ohjelma jatkui Mannerheimin patsaalla Leinolassa, jossa järjestettiin myös muisto- ja seppeleenlaskutilaisuus. Leinolassa kuultiin MPK Hämeen Soittokunnan esittämänä kapaleet Marsalkan hopeatorvet ja Jääkärimarssi. Soittokuntaa johti päivän molemmissa tilaisuuksissa **Tapani Virkki**. Puheen Mannerheimin patsaalla piti kuntayhtymäjohtaja **Antti Lahti**. Mieskuoro Pirkanmiehet esiintyi myös Mannerheimin patsaalla **Marja-Liisa Raute-lon** johdolla. Kuoron esittämänä kuultiin muu muassa upea Finlandia-hymni.

Seppeleen laskivat Marsalkka Mannerheimin patsaalle Tampereen varuskunnan päällikkö **Aki Heikkinen**, Vapaussodan Tampereen Seudun Perinneyhdistyksen puheenjohtaja **Markku Rauhalahdi** sekä Tampereen kaupungin edustajana Kansalaisjuhlatoimikunta puheenjohtaja **Jorma Suonio**. Tilaisuus päätettiin kuten aina ennenkin meille pirkanmaalaisille rakkaan maakuntalaulun Kesäpäivä Kangasalla sanoin ja sävelin.

■ Sirkka Ojala

Illalla Mannerheimin patsaalla järjestetyssä tilaisuudessa kansalaisjärjestöjen lippulinna oli huomattavasti suurempi, kuin Kalevankankaan päivätalauksessa. Kuva: Raimo Ojala.

Päivän yhtenä kouluttajana toimi Pirkanmaan Reserviupseeriopin puheenjohtaja Mikko Hörkkö, joka opasti kurssilaisia Itä-KR-rastilla. Kuva: Sirkka Ojala.

Pirkanmaan Reserviläispäivä keräsi jälleen aktiivit Pirkkalaan

MPK Tampereen koulutuspaikan järjestämä Reserviläispäivä pidettiin 31. elokuuta perinteisessä paikassaan Pirkkalassa. Päivä veti jälleen runsaasti jo vapaaehtoisesta maanpuolustustyöstä kiinnostuneita sekä jo ennestään aktiivisia reserviläisiä Satakunnan lennoston ampumaradoille. Osallistujia oli yli 60, ja heille monipuolisen kattauksen ohjelmaa tukipalveluineen tarjosi yli 40 reserviläisöimistijaa käsittäen ”vastaanottovirkailijoita”, liikenteenohjaaja-oppaita, huoltoa sekä ammunnan valvojia ja rastikouluttajia.

Päivä järjestettiin tänä vuonna Puolustusvoimain vapaaehtoisena harjoituksena (VEH), jossa annettavan koulutuksen Puolustusvoimat tilasi MPK:lta. Puolustusvoimien harjoituksena voitiin Reserviläispäivässä järjestää myös perinteinen rk-ammuntakilpailu uuden aselain puitteissa. Uudenkin isännän ”komennossa” reserviläispäivä toteutettiin perinteisin menoin ja rennossa reserviläishengessä. Päivän ohjelmaan kuului 5 rastia ja lisäohjelmana pioneervälinekontin ja uusien linnoitusmateriaalien esittely sekä Sotilaskotiauton vierailu. Rastien aiheet olivat tänä vuonna 12,7 mm ilmatorjuntakonekivääri, CIED eli vastatoimet omatekoisille räjähteille, ensiapu, aseenkäsittely ammuntaan valmistavana rastina sekä tietysti perinteinen ampumakilpailu.

Pioneerikontin miinoitus-, raivaus- ja suojeluvälineitä sekä hiekkasäkkien täyttölaitetta ja maanalaisten majoitteiden ja linnoitteiden kokoamista puisista valmis-moduleista esittelivät Pirkka-Hämeen Pioneerikillan vapaaehtoiset. Liikenteenohjauksesta ja opastuksesta huolehtivat totutun taidokkaasti Pirkkalan reserviläiset. Aamiaisen ja päivällisen jakelut ja muun huollon hoitivat rautaisella rutiinillaan samat huollon reserviläisosastajat, jotka muonittavat myös maakuntakomppanioidemme harjoitukset.

Aurinkoisen, kiintoisan ja makoisasti muonitettua reserviläispäivän kruunasi tietenkin Sotilaskotiauton vierailu, sillä mitäpä olisi mikään vähänkään maanpuolustuksellinen maastotapahtuma ilman ”Soden” munkkia ja kahvia. Munkkikahvit tarjosi kaikille Puolustusvoimien Pirkanmaan aluetoimisto, mistä suuri kiitos!

Ja mitäpä olisi Reserviläispäivä ilman ammuntakilpailua? Kilpailun voitti **Stefan Plomp** huikkealla tuloksella 96 pistettä (RK 3, 10 laukausta 150 metrin matkalta). Hieman leikkimielisemmässä, rastiryhmittäin käydyssä rk:n purkamis-, kokoamis- ja lipastuskilpailussa nopein aika kelloitettiin... Stefan Plompille!

■ Tapio Kotipeltö

Kurssipäivän kruunasivat Pirkanmaan aluetoimiston tarjoamat Tampereen seudun sotilaskotisisarten tuoreet ”Sode”-munkit kahvin kera. Kuva: Sirkka Ojala.

Kutsu

Suomen Lottaperinneliitto ry:n
liittokokousviikonlopun yhteydessä
järjestettävään
JUHLAMESSUUN JA PÄÄJUHLAAN
SUNNUNTAINA 6.10.2019 KLO 10

Juhlamessu

TAMPEREEN TUOMIOKIRKOSSA

Saarna kenttäpiispa **Pekka Särkiö**
Liturgi tuomiorovasti **Olli Hallikainen**
Kamarikuoro Arioso
Seppelpartio

Lottaperinnejuhla

KLO 14 TAMPERE-TALON PIENI SALI

Ilmavoimien soittokunta

Tervehdyssanat:

Pirkanmaan Lottaperinne ry:n
puheenjohtaja **Inkeri Haarla-Kettunen**

Tervehdykset:

Kaupunginvaltuuston pj., kansanedustaja
Anna-Kaisa Ikonen

Logistiikkalaitoksen apulaisjohtaja,
insinöörikenraalimajuri **Kari Renko**

Tuomiorovasti **Olli Hallikainen**

Musiikki

Ritva Oksanen, säestys **Maila Böhm**

Juhlapuhe

Puolustusministeri emerita **Anneli Taina**

Ilmavoimien soittokunta

Päätössanat:

Suomen Lottaperinneliitto ry:n
puheenjohtaja **Kaija Vesala**

Maamme-laulu

Kakkukahvit

Tilaisuuksilla juhlistetaan samalla
Pirkanmaan Lottaperinne ry:n
10-vuotistaivalta.

Mahdolliset muistamiset
Pirkanmaan Lottaperinnetilille
FI47 1443 3000 1192 52.

Tumma puku ja kunniamerkit

Lämpimästi tervetuloa!

Heramalla palkitut perinteisessä ryhmäkuvassa 2. kesäkuuta. Vasemmalta: Juuso Koivunen, Tapio Kotipelto, Ilkka Mäntyvaaara, Jouko Oksjoki, Panu Maijala, Antti Riitakorpi, Juhani Vahtokari, Jari Vuolle, Ari Hanttu, Jari Andersson, Tuomo Nisula, Tami Koivuniemi, Jyrki Keto-Tokoi, Jaakko Lampimäki, Mikko Ritakallio ja Jari Lindell.

Reserviupseeriipiiri palkitsi maanpuolustuskentän toimijoita Heramalla

Kangasalan Reserviupseerikeholla oli jälleen kunnia toimia Pirkanmaan Reserviupseeriipiirin ”kesäkuun 4. päivän” palkitsemistilaisuuden ja veljesillan isäntänä. Kuten lähes aina myös aurinkoinen sää suosi tilaisuutta kirkasvetisen Heramaajärven rannalla. Perinteiseen tapaan kutsuvieraiden saavuttua paikalle kokoonnuttiin majan pihamaalle luovuttamaan arvokkaita Suomen Reserviupseeriliiton ja Pirkanmaan Reserviupseeriipiirin huomioimia. Suomen siniristilipun hulmutessa Heraman Asevelimajan lippusallissa Reserviupseeriipiirin varapuheenjohtaja **Mikko Ritakallio** toivotti väen tervetulleeksi tilaisuuteen.

Palkitsemisia luovuttamassa olivat Pirkanmaan Reserviupseeriipiirin palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja majuri **Jari Lindell** parinaan Pirkanmaan Reserviupseeriipiirin varapuheenjohtaja kapteeni **Mikko Ritakallio**. Suomen Reserviupseeriliiton kultainen ansiomitali luovutettiin kapteeni **Ari Hantulle**,

kapteeni **Jari Vuolteelle** ja yliluutnantti **Jari Anderssonille**. Mitali oli myönnetty myös luutnantti **Ville Keskiselle**, mutta hän ei päässyt Heraman tilaisuuteen.

Reserviupseeriliiton hopeisen ansiomitalin sai kapteeni **Tapio Kotipelto**. Mitali oli myönnetty myös luutnantti **Erkki Asmalalle** ja luutnantti **Lauri Saariselle**, mutta heidän ei ollut paikalla palkitsemispaikalla.

Reserviupseeriipiirin kultainen ansiomitali luovutettiin kapteeni **Juhani Vahtokarille** ja kapteeni **Panu Maijalalle**. Reserviupseeriipiirin hopeisen ansiomitalin Heramalla saivat kapteeni **Tami Koivuniemi**, yliluutnantti **Juuso Koivunen**, yliluutnantti **Jyrki Keto-Tokoi**, yliluutnantti **Tuomo Nisula**, luutnantti **Antti Riitakorpi**, luutnantti **Jouko Oksjoki** ja vänrikki **Ilkka Mäntyvaaara**. Lisäksi Sastamalan Reserviupseerit huomioivat pitkäaikaisista aktiivitoimijaansa kapteeni **Jaakko Lampimäkeä**.

Kun uutuutetaan kiitolevät ansiomitalit oli kiinnitetty kaikkien palkittujen rin-

Sastamalan Reserviupseerit luovuttivat kapteeni Jaakko Lampimäelle tunnustuksena pitkäaikaisesta maanpuolustustyöstä liiton kunniakilven.

tapieliin, nostettiin perinteinen Marskin malja palkittujen ja itsenäisen isänmaan kunniaksi. Virallisen osuuden päätteeksi kaikkien palkittujen puolesta yliluutnantti Jari Andersson lausui muutaman sanan ennen siirtymistä majan sisätiloihin upseerin iltapalan ääreen. Tarjolla oli jälleen

maukasta rokkaa ja palan painikkeeksi vahvat kahvit. Heraman saunan kihisevän kuumat kivet antoivat makoisat löylyt kaikille halukkaille ja Heramaajärven viileä vesi niistä vilvoituksen.

■ Sirkka Ojala

Palkitsemisia Heramalla olivat jakamassa vasemmallalla 4.6. kapteeniylennyksen saanut piirin varapuheenjohtaja Mikko Ritakallio ja Reserviupseeriipiirin palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja majuri Jari Lindell.

Palkittujen joukossa oli tänä vuonna myös kolme Kangasalan Reserviupseerikerhon jäsentä, jotka ovat toimineet pitkään Kangasalan Sotaveteraaniyhdistyksen aktiivisina puuhamehinä. Vasemmalta luutnantti Jouko Oksjoki toimii veteraaniyhdistyksen sihteerinä, yliluutnantti Tuomo Nisula on yhdistyksen puheenjohtaja ja luutnantti Antti Riitakorpi on yhdistyksen rahastonhoitaja sekä sosiaalineuvoja. Lisäksi näillä kolmella miehellä on takanaan monia muitakin vapaaehtoisen maanpuolustuksen ansioita.

Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK)

Hämeen Maanpuolustuspiiri
Tampereen koulutuspaikka

PL 37, Uimalankatu 1, 33541 TAMPERE

Puh. Matti Eskola, 040 573 1462

hame@mpk.fi, www.mpk.fi

MPK:n toimijoilla riitti kiirettä Jukolan Viestin järjestelyissä

MPK osallistui ensimmäistä kertaa virallisena yhteistyösopuolena Jukolan Viestin järjestelyihin. Syksyllä 2018 allekirjoitettiin MPK:n ja Kaukametsälaisten välinen viisivuotinen yhteistyösopimus, joka loi puitteet yhteistyölle. Tänä vuonna käytännön järjestelyistä vastasi Hämeen piiri viestin järjestävän seuran Kangasalan SK:n johtamana.

Osallistuimme tapahtumaan noin

70 hengen voimin. Talouskurssi vastasi 2000 vahvuisen talkooväen muonituksesta. Viestikurssi perusti tilannekuksen, josta johdettiin tapahtuman turvallisuusjärjestelyitä. Lääkintäkurssi toimi omissa tehtävissään maastonsiapurasteilla yhteistyössä SPR:n vapaaehtoisten kanssa. Lisäksi sitoutuneita kouluttajiamme oli puolustusvoimien osastolla esittelemässä miinakonttia.

MPK:lla oli oma esittelypiste kaupakujalla. Mainostimme muun muassa tulevia Kesäyön marssoja ja Lisää liikettä -projektiamme. Onnenpyörä keräsi runsaasti kiinnostuneita testaamaan MPK-tietämystään. Liikuntapäälliköiden johdolla halukkaat saivat mahdollisuuden kehonkoostumusmittauksiin ja ko tulosten analysointiin.

MPK Häme asetti oman viestijoukueen Jukolan yöhön. Kaikki viestin-

viejät onnistuivat hyvin omilla osuukillallaan ja joukkueemme lopullinen sijoitus oli 1145 lähes kahdentuhannen joukkueen joukossa.

Ensi vuoden viesti järjestetään Rovaniemellä, toivomme tsemppiä Jukolan järjestäjille Napapiirille!

Matti Eskola
piiripäällikkö

Hämeen maanpuolustuspiiri

Lisää liikettä piiripäällikkö Matti ja liikuntapäälliköt Jukka ja Heikki "Lisää liikettä" Jukolan viestin MPK:n esittelypisteellä. Kuva: Juha Happonen.

MPK:n huolto pelasi mallikkaasti Jukolan viestissä. Huoltotiimi ahkeroi läpi yön, jotta myös aamupuuro saatiin ajoissa lautasille. Kuva: Juha Happonen.

Toiseksi sijoittunut partio viestirastilla suorittamassa LV 241 -radioon liittyvää kilpailutehtävää. Kouluttajana toiminut Tero Ahtee seuraa tarkkana vieressä. Kuva: Sirkka Ojala.

Muun muassa Antti Laalahti opasti Vänrikkipäivän ItKK-rastilla. Kuva: Sirkka Ojala.

Vänrikkipäivä TamRu:n johdolla

Elokuun viimeisen päivän kesäisen sään suosiessa toteutettiin VEH-harjoitukseksi Tampereen Reserviupseerien suunnittelema ja johtama Vänrikkipäivä. Satakunnan lennoston ampumaradan maastoon saapui Puolustusvoimien kutsunsa yli 30 osanottajaa, joista muodostettiin 12 partiota. Lisäksi päivän järjestelyihin osallistui reilu kymmenkunta

kouluttajaa, niin TamRu:sta kuin myös MPK:n Tampereen koulutuspaikan sitoutuneista toimijoista. Lisäksi mukana oli myös yksi Messukylän Reserviupseerien aktiivijäsen. Kiitokset kouluttajapöydälle ja osanottajille!

Partiot kisailivat maanpuolustusaiheilla rasteilla, mukaan lukien RK-ammunta. Lisäksi tarjolla oli opetusrasti

ilmatorjuntakonekivääristä ja taisteluväyöstä M/85. Kolme parasta partiota palkittiin TamRu:n toimesta lahjakorttein ja lisäksi paras partio sai MPK:lta erillisen palkinnon. Suomen luonnon päivään sopi hyvin, että partiot pääsivät myös suunnistamaan muutaman kilometrin metsätaipaleelle rastitehtäviä etsien ja suorittaen. Päivän kruunasivat

maukas ateria ja Tampereen sotilaskotisisarten munkkikahvit.

TamRun näkökulmasta tämä on toimintaa parhaimmillaan! Saimme osallistujilta hyvän arvosanan (4,32 asteikolla 1-5), joten tästä on hyvä jatkaa kohti tulevaa.

Jari Puustinen

Koko kansan maanpuolustusjuhla Ideaparkissa

Pirkanmaan Reserviläispiiriin Koko kansan maanpuolustustapahtumaa vietettiin Lempäälän Ideaparkissa 27.–28. huhtikuuta 2019. Kauppakeskuksen alueella oli muun muassa puolustusvoimien kalustoesittelyjä Satakunnan lennosta ja Panssariprikaatista, Ekoaseamuntaa, Hawk-elämyskeskus, jossa on BAe Hawk Mk.51 -suihkuharjoituskooneen ohjaamo-osa, kahvitus sotilaskotiautosta sekä Reserviläisliiton ja Reserviläispiiriin toiminnan esittelyä. Paikalla on myös reserviläismyymälä Etulinja, jossa oli myynnissä maastovarusteita ja muuta militariaa.

Varsinainen maanpuolustusjuhla järjestettiin keskusaukiolla lauantaan. Juhla alkoi marssin tahdeissa Puolustusvoimien varusmiessoitokunnan esittäessä Jääkärien marssin. Varusmiessoitokunnassa on kaikkiaan 76 soittajaa. Soittokuntaa johti musiikkikapteeni **Ville Paakkunainen**.

Juhlatapahtuman avasi Pirkanmaan Reserviläispiiriin puheenjohtaja **Jussi Mäkitalo**. Puheessaan hän kertoi, että kaksi vuotta sitten järjestettiin Ideaparkissa vastaavalla konseptilla maanpuolustustapahtuma ja saatuun positiiviseen kokemukseen perustuen järjestettiin tä-

mäkin tapahtuma. Jatkossakin on tarkoitus parin vuoden välein järjestää viikonlopun mittainen koko kansan maanpuolustustapahtuma.

- Reserviläispiiriin vuoden 2019 eräänä toiminnan painopistealueena on maanpuolustustahdon kohottaminen. Tämäkin tapahtuma liittyy osaltaan tavoitteen mukaiseen toimintaan.

Puheessaan hän toi esiin, että reserviläisten eräs tärkeä toimintamuoto on ammunta. Reserviläisliiton jäsenyhdistyksistä kerättyjen tilastojen mukaan viime vuonna ammuttiin yhdistysten toimintaa liittyen noin 3 miljoonaa laukausta. Se on hieman alle puolet Puolustusvoimien vuosittaisesta laukaisumäärästä. Kyse on siis merkittävästä harjoitusmäärästä. Reserviläispiiriin osastolla oli mahdollisuus ampua Eko-aseilla.

Juhlapuheen piti puolustusministeri **Jussi Niinistö** toivottaen puheensa aluksi kaikille hyvää veteraanipäivää ja todeten, että veteraanien perintö elää Suomessa, vaikka emme sitä joka päivä huomaisikaan.

- Meillä on Suomessa itsemääräämisoikeus, kansanvalta ja oikeus päättää omista asioistamme.

Suomen puolustus perustuu maanpuolustustahtoon. Lisäksi olemme panostaneet suorituskykyjemme kehittämiseen. Puolustusmateriaalia hankitaan puolustusmäärärahoista noin kolmanneksella.

Merkittävä syy tähän on, että turvallisuustilanne Euroopassa ei ole viime aikoina parantunut, päinvastoin. Esimerkiksi Ukrainassa taistellaan päivittäin juoksuhaudoissa.

- Tulevalla vuosikymmenellä tulossa ovat suuret strategiset ilmavoimien ja merivoimien hankkeet. Suomen puolustuksen tulevaisuus riippuu näiden hankkeiden toteuttamisesta. Toteutus on turvattava ja se on tulevan hallituksen

Puolustusministeri Jussi Niinistön ja kansanedustaja Veijo Niemen kanssa yhteiskuvassa ovat 93-vuotias sotaveteraani Väinö Leppänen ja hänen puolisonsa Kaarina Leppänen.

Kuvat: Sirkka Ojala ja Raimo Ojala.

tärkeimpiä tehtäviä. Kyse on uskottavan puolustuksemme säilyttämisestä.

Päättävä vuosikymmen on ollut maavoimien kehittämisen vuosikymmen.

Materiaalisen valmiuden kehittäminen on kuitenkin vain osa puolustuksen kokonaisuutta. Meidän on huolehdittava puolustuksemme kivijalasta – yleisestä asevelvollisuudesta.

Puolustuksemme ytimen muodostaa lopulta Suomen kansa. Suomalaisten maanpuolustustahto on edelleen kansainvälisesti verrattuna omaa luokkaansa.

Kylmän sodan jälkeen Suomi ei lähtenyt yleiseurooppalaiseen trendiin, jossa useat maat luopuivat yleisestä asevelvollisuudesta ja suuntasivat voimavaransa kriisinhallintaan.

Puheensa lopuksi Niinistö toi esiin, että maanpuolustustahdon vaaliminen edellyttää tekoja yhteisöiltä ja yksityisiltä. Noin 4500 jäsenen Pirkanmaan Reserviläispiiri on ”soihdunkantaja monissa maanpuolustushankkeissa”. Uskotavan puolustuksen rakentaminen on pitkäjänteistä työtä.

Juhlan juonsi jouhevaan tyyliinsä **Juhani Viita**. Hän myös haastatteli paikalle saapunutta sotaveteraania. Tällä hetkellä 93 vuotias **Väinö Leppänen** liittyi 17 vuotiaana IS-poiikiin (ilmasuojelu). Varsinaisiin sotatoimiin hän joutui 4.4.1944 Syvärille täydennysmiehenä. Sodassa kului kaikkiaan 2 vuotta 2 kk, jona aikana hän oli vain kolme kertaa lomalla. Haastattelun lopuksi Väinö antoi nuoremmille polville ohjeuoraksi; Suomen puolustuksen ensimmäinen ehto on, että periksi ei pidä antaa.

Juhlassa esiintyi myös Pirkanmaan tanssiopiston ryhmä tanssiesityksellä ”What to believe”, jonka koreografian oli tehnyt **Julia Kelloniemi**.

Reserviläisliiton varapuheenjohtaja **Terhi Hakola** lausui päätössanat. Puheessaan hän totesi, että sotavuodet olivat maallemme uskomaton voimainponnistus, josta selvisimme yhteistyöllä ja yhteisillä ponnistuksilla.

- Puolustusvoimien sodan ajan vahvuudesta reserviläiset muodostavat yli 96 prosenttia. 20 000 reserviläistä osallistuu kertausharjoituksiin, mutta vielä huomattavasti suurempi joukko on mukana vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä ja koulutuksessa. Maamme puolustus ei perustu muualta saatavaan sotilaalliseen apuun, vaan siihen, että tarvittaessa puolustamme maatamme itse.

Isänmaallisen ja upean juhlan lopuksi laulettiin yhdessä Maamme-laulu varusmiessoitokunnan säestäessä.

Lauantain ohjelmassa oli myös Korsuorkesterin (Pepe Kovanen, Ami Varjotie, Jarmo Peippo, Kalevi Hautamäki ja Markku Juoksukangas) konsertti. Konsertissa esitettiin monille tuttuja sota-aajan iskelmiä.

Viikonlopun tapahtumassa nähtiin myös Combat Hapkidon itsepuolustuksenäytös ja tanssiryhmä Razzmatazzin esiintymiset.

Paikalla oli myös Securitaksen palosimulaattori, jolla voitiin suorittaa sammutusharjoittelua.

Tapahtuman tärkeimpinä yhteistyökumppaneina olivat Ideapark, Puolustusvoimat, Sotilaskotiyhdistys ja Etelä-Hämeen Reserviläispiiri.

■ Raimo Ojala

Paikalla on myös reserviläismyymälä Etulinja, jossa tuotteita myymässä oli mm. aina yhtä hyväntuulinen Etelä-Hämeen Reserviläispiiri ry:n toiminnanjohtaja Reima Lundberg.

Pirkanmaan Reserviläispiirin puheenjohtaja Jussi Mäkitalo avasi juhlatapahtuman.

Eko-aseraistilla riitti vipinää. Ampujia ohjaamassa olivat mm. piirin kunniapuheenjohtaja Matti Salonen ja Kari Yläjärvi.

Juhlapuheen piti puolustusministeri Jussi Niinistö.

Kalustonäyttelyssä kävi runsaasti väkeä.

Combat Hapkidon itsepuolustusnäytös.

Reserviläisliitto ry:n 2. varapuheenjohtaja Terhi Hakola lausui päätössanat.

Korsuorkesteri esiintymässä.

Yleisömagneettina ulkoalueella oli Hawk-elämyskeskus, jossa on BAe Hawk Mk.51 -suihkuharjoituskoneen ohjaamo-osa.

Maanpuolustujuhlassa kuultiin myös Puolustusvoimien varusmiessoitokunnan esityksiä.

Hämeen Hölkkä – alkusyksyn perinteinen liikuntatapahtuma

Hämeen Hölkkä järjestettiin 7.9.2019 jo 45. kerran. Iltapäiväsi ennustettu sade varmasti vaikutti osallistujamäärään, mutta satakunta osallistujaa lähti maastoon **Jarno Valkaman** ampuman lähtölauauksen jälkeen. Osallistujat jakautuivat kahdeksaan sarjaan, joita oli kaiken tasoille kuntoilijoille.

Paikkana Lamminpään ulkoilumaja ja sitä ympäröivät kangasmaastot tarjoavat hyvät puitteet liikuntatapahtuman järjestämiseen. Useat osallistujat kiittelivät vaihtelevaa maastoa, jossa ylä- ja alamäet rytmittävät juoksukokemusta. Monet myös sanoivat osallistuvansa uudelleenkin tapahtumaan. Tavoitteena on järjestää matalan kynnyksen liikuntatapahtuma, jolloin myös vähemmän liikuntaa harrastavat voisivat osallistua tapahtumaan. Erityisesti toivotaan, että reserviläisyhdistysten jäsenet paremmin löytäisivät Hämeen Hölkkä. Tapahtuma on suurin vuosittain järjestetty reservipiiriin yhteinen liikuntatapahtuma. Kilpailun johtajana toimi **Martti Kaunisto**.

■ Raimo Ojala

Ennen lähtöä Varalan Urheiluopiston opiskelijaryhmä järjesti osallistujille alkuverryttelyn musiikin tahdissa.

Kilpasarjojen kolme parasta, matkana 20 km. Kaikkien sarjojen tulokset pirkarviesti.fi.

Kilpasarja, miehet yleinen

1. **Janne Niemi** 1:16:20
2. **Hannu Saarijärvi** 1:17:21
3. **Lars Moholdt** 1:19:18

Kilpasarja, naiset yleinen

1. **Jonna Karimäki** 1:32:01
2. **Pirita Orkola** 1:44:56
3. **Elina Liuha** 1:53:25

Kilpasarja, miehet 50

1. **Leo Ukkonen** 1:29:45
2. **Marko Koski** 1:32:23
3. **Ilmari Rontti** 1:36:09

PMT ry:n Neuvottelukunnan ampumakilpailusta tuli tiukka kisa

Pirkkalassa Satakunnan lennoston ampuaradalla järjestettiin 27. toukokuuta PMT ry:n Neuvottelukunnan ampumakilpailu Pirkkanmaan aluetoimiston

kutsusta. Tilaisuuden aluksi aluetoimiston päällikkö, majuri **Veli Rajala** kertoi aluetoimiston ja puolustusvoimien ajankohtaisista asioista. Majuri Rajalan

Yhteiskuvassa palkintojenjaon jälkeen vasemmalta kapteeni Petteri Kovalainen ja Pirkkanmaan aluetoimiston päällikkö, majuri Veli Rajala sekä erinomaisen tuloksen ampuneet Sami Tyven, Janne Lilja ja Teppo Syrjä.

puheenvuorossa saatiinkin tärkeää informaatiota muun muassa henkilöstövaihdoksista Aluetoimistossa, Satakunnan lennostossa ja Panssariprikaatissa. Lisäksi infoa tuli muun muassa Pirkkanmaan aluetoimiston järjestelyvastaalla olevasta Puolustusvoimien itsenäisyyspäivän valtakunnallisesta paraatista, jonka katselmus järjestetään Ratina stadionilla ja ohimarssi Tampereen Valtatiellä. Aluetoimiston tarjoamien ”Soden” munkkikahvien ja ammuntaa koskevien ohjeiden jälkeen jaettiin rynnäkkökiväärit ja päästiin siirtymään ampumapaikoille. Hyviä ohjeita aseiden puhdistukseen ja tähtäinten siirtämiseen saatiin ammunnan johtajana toimineelta kapteeni **Petteri Kovalaiselta**. Kilpailussa ammuttiin 2 x 10 laukauksen kilpasar-

ja makuulta. Kolmen kohdistuslaukaus kierroksen (3+3+4) sekä tehtyjen tähtäinten siirtojen jälkeen alkoivat kympit napsahdella tauluihin tasaiseen tahtiin. Lopulta kilpailusta tuli niin tiukka, että kaikki kolmen parhaan joukkoon sijoittunutta kilpailijaa tekivät kukin 91 pisteen tuloksen. Kilpailun voitti neljän kympin ammunnallaan **Sami Tyven**. Toiseksi sijoittui kolmen kympin ammunnalla **Janne Lilja** ja kolmannelle sijalle kiri yhdellä kympillään **Teppo Syrjä**. PMT ry:n puheenjohtaja **Esko Raskila** esitti kiitokset Pirkkanmaan aluetoimistolle ja Satakunnan lennostolle kilpailun järjestämisestä.

■ Sirkka Ojala

kokouskutsut

Kokouskutsu

**PIRKANMAAN RESERVIUPSEERIPIIRI RY
PIRKANMAAN RESERVILÄISPIIRI RY
MAANPUOLUSTUSNAISTEN LIITON
PIRKANMAAN PIIRI RY**

**PIIRIEN SYYSKOKOUKSET PIDETÄÄN
torstaina 7.11.2019 klo 18.00**

**Tampereen Klassillisen lukion tiloissa,
Tuomiokirkonkatu 5, Tampere**

Avaussanat: Pirkkanmaan Reserviupseeri Piiriin
puheenjohtaja Mikko Hörkö

Esitelmä: Pirkkanmaan aluetuomisto
aluetuomiston päällikkö, everstiluutnantti **Matti Heininen**

Palkitsemiset

Päätössanat: Pirkkanmaan Reserviläispiiriin
puheenjohtaja Jussi Mäkitalo

Kokouksissa käsitellään sääntöjen määrämät syyskokousasiat.

Kahvitarjoilu klo 17.00 - 18.00

Tervetuloa!

Hallitukset

Järjestäjinä: Pirkkanmaan Reserviupseeri Piiri ry, Pirkkanmaan Reserviläispiiri ry
ja Maanpuolustusnaisten Liiton Pirkkanmaan Piiri ry

Pukeutumisohje: arkipuku, sotilaspuke

Kokouskutsu

**TAMPEREEN RESERVILÄISET RY
SYYSKOKOUS**

Järjestetään keskiviikkona 23.10.2019 klo 18.00

**Paikkana KPMG Oy Ab:n toimitilat,
Hämeenkatu 9, Tampere.**

Käynti onnistuu kätevästi myös suoraan Hämpin parkkihallista

Isäntänä toimii KPMG:n Tampereen toimiston johtaja
KHT **Niilo Järkäs**, joka esittelee kokouksen aluksi yhtiön toimintaa.

Ennen kokousta esitelmän pitää Satakunnan lennoston komentaja,
eversti **Aki Heikkinen**, joka kertoo meille HX-hankkeesta sekä
alueellisen koskemattomuuden valvonnasta ja turvaamisesta.
Lisäksi kuulemme Satakunnan lennoston ajankohtaisista asioista.

Kokouksessa ovat esillä
Tampereen Reserviläiset ry:n
sääntömääräiset syyskokousasiat.
Lisäksi jaetaan huomionosoituksia.

Kahvi- ja virvoitusjuomatarjoilu klo 17.30 alkaen, minkä johdosta
pyydämme ystävällisesti ilmoittautumaan 20.10.2019 mennessä
osoitteeseen toimisto@tampereenreservilaiset.fi tai puh. 044 512 4477.

Tervetuloa

Tampereen Reserviläiset ry

Hallitus

SYYSKOKOUSKUTSU

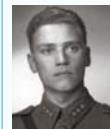
TAMPEREEN SEUDUN RESERVILÄISNAISET RY

Syyskokous pidetään 15.10.2019 alkaen 17.30

**Ravintola Vaskitähdessä,
Hatanpään puistokuja 22 G, Tampere**

Kokouksessa valitaan hallitus ja puheenjohtaja uudelle toiminta-
vuodelle sekä käsitellään muut sääntöjen syyskokoukselle
määrämät asiat. Kaikki uudet ja vanhat innolla mukaan
toimintaan ja päättämään asioista. Mitä tulevaisuus tuokin
tullessaan, sinä pystyt siihen vaikuttamaan.

Kahvitarjoilu!

Klo 18.30 saamme vieraaksemme tietokirjailija
Kari Kallosen kertomaan aiheesta:

LAURI TÖRNIN TARINA – TOTTA VAI TARUA?

Tervetuloa kokoukseen ja kuuntelemaan mielen-
kiintoista esitelmää. Kokouksen jälkeiseen esitel-
mätalaisuuteen mahtuu mukaan 50 ensimmäistä.

Ilmoittautumiset kahvitarjoilun ja tilojen riittävyyden
vuoksi Hannele Heinolle
hanneleheino@kolumbus.fi tai 0500 625 410.

Tervetuloa!

Tampereen Seudun Reserviläisnaiset ry:n hallitus

**IKAALISTEN RESERVIUPSEERIKERHO RY:N,
IKAALISTEN RESERVILÄISET RY:N JA
IKAALISTEN MAANPUOLUSTUSNAISET RY:N**

SÄÄNTÖMÄÄRÄISET SYYSVUOSIKOKOUKSET

pidetään **IKATA:n Altin Salissa**
keskiviikkona 30.10.2019 klo 18.00.

Kahvitarjoilu!

Kokouksissa käsitellään sääntöjen
syysvuosikokouksille määrämät asiat.

Tervetuloa!

Hallitukset

TAMPEREEN RESERVIUPSEERIT RY

SYYSKOKOUS

29.10.2019 klo 18.00

**Tampereen Reserviupseerikerhon kokoustila
Väinöläkatu 2**

Palkitsemiset
Kokouksesitelmä

Käsitellään sääntöjen 11 §:n mukaiset syyskokousasiat
sekä sääntöjen 6 §:n mukainen hallituksen ehdotus
kunniapuheenjohtajaksi ja kunniajäseneksi kutsumisesta.

Kahvitarjoilu 17.30 alkaen

TERVETULOA

Hallitus

**NOKIAN RESERVIUPSEERIT RY
NOKIAN MAANPUOLUSTUSNAISET RY**

SÄÄNTÖMÄÄRÄISET SYYSKOKOUKSET

pidetään torstaina 21.11.2019 klo 17.30 alkaen

Nokian Nordean kokoustiloissa

os. Pirkkalaistori 1, käynti Härkيتين puoleisesta päädytstä.

Ohjelma:

17.30 kahvit

18.00 kokouksesitelmä,

jonka jälkeen yhdistysten syyskokoukset

Tervetuloa!

**KOKOUSKUTSU, MUISTUTUS
VAMMALAN RESERVILÄISET RY:N**

SYYSKOKOUS

maanantaina 7.10.2019 klo 18

Svean kokoustila Jaatsi, 3. kerros

Marttilankatu 5, Sastamala.

Kokoustilaan käynti Kirkkokadun puolelta.

Sääntömääräiset asiat. Kahvitus.

Tervetuloa!

Hallitus

Pirkan Viesti myös Facebookissa!
Käy tykkäämässä.

facebook

www.pirkanviesti.fi
aineisto: pirkanviesti@gmail.com

Kesäyön marssilla Yyterissä

Kaikkien kunnostaan huolehtiville tarkoitettu perinteinen Kesäyön marssi järjestettiin Porissa 25. toukokuuta 2019. Kävelymatkoina oli 7, 16, 25, 42 ja 60 km, joten vaihtoehtoja riitti kaiken kuntoisille. Marssireitit kuljivat Yyterin luonnonkauniissa ympäristössä, osittain myös suojellulla Natura-alueella. Reitit olivat pääasiassa hiekkateilla sekä asfaltilla, mutta myös poluilla ja pitkospuilla. Lähtö ja maaliintulo oli upeaa Yyterin rantaa pitkin. Sää suosi marssijoita, keväinen ilma tuntui kuitenkin kolealta ja pitkähihainen pusero oli paikallaan, samoin käsinneet olivat tarpeen varsinkin myöhemmin illan viiletyksessä.

Pirkanmaan Reserviläispiiriin joukkue osallistui toista kertaa tapahtumaan. Joukkueen muodostivat **Jussi Viljanen, Jussi Mäkitalo, Petri Kallioniemi ja Raimo Ojala**. Tavoitteena oli suorittaa reservin kenttäkelpoisuustestiin kuuluva 25 km:n jalkamarssi, ja alittaa suoritusaikavaatimuksena oleva kuusi tuntia. Varsinaista ajanottoa ei ollut, vaan marssin sai suorittaa omaan tahtiin. Vaatimus alitettiin noin tunnilla, vaikka käveltiin tasaisen rauhallista tahtia ja huoltotauotkin pidettiin matkan varrella. Marssilla ei ole vaatimuksena erikoisvarustusta, kuten reppua tai painoja.

Kesäyön marssia on järjestetty vuodesta 1998 alkaen eri puolilla Suomea ja Porissa se järjestettiin toista kertaa. Tapahtuman suojelijana toimii Porin kaupunginjohtaja **Aino-Maija Luukkonen** ja yhteistyökumppanina Yyterin virkistystohotelli. Pääjärjestäjänä oli Maanpuolustuskoulutusyhdistys ja mukana järjestelyissä oli useita paikallisia yhdistyksiä ja yhteistyökumppaneita.

Ennen lähtöä oli Porin suomalaisen yhteislyseon lu-

Iloisissa marssitunnelmissa Jussi Viljanen, Jussi Mäkitalo ja Petri Kallioniemi.

kion opiskelijoiden vetämä alkuverryttely.

Huoltopisteitä on matkoilla noin 7 km välein, osa väleistä oli pidempiä, osa varsin lyhyitä. Osallistumismaksuun sisältyi huoltopisteiden sekä maalialueen tarjoilut (huoltopisteillä vesi, urheilujuoma, banaania,

pitkillä matkoilla energiapatukoita ja maalissa lämmin ruoka), osallistujavakuutus sekä hieno marssimitali ja kunniakirja. Peseytymismahdollisuuskin oli marssin jälkeen.

■ Raimo Ojala

Nuorisotoimikunnan marssiosasto. Vasemmalta Tuukka Mäki-Lohiluoma, Sanna Sarvijärvi, Natasha Hjelm, Sanna-Maria Koota ja Kristian Osara. Kuvasta puuttuu kuvaja Justus Laitinen. Kuva: Justus Laitinen.

Nuorisotoimikunnan osasto kesäyön marssilla

Toukokuussa Reserviupseeripiiriin nuorisotoimikunnasta osallistui kuusi henkilön marssiosasto Kesäyön marssille Poriin. 25 kilometriä taittui Yyterin upeissa maisemissa, joista viimeiset kolme kilometriä pehmeällä rantahiekalla koettelivat marssikestävyttä jo vallan mukavasti. Kaikki nuorisotoimikunnan taistelijat marssivat matkan tavoiteajan puitteissa ja osoittivat kenttäkelpoisuutensa. Tapahtuma oli hienosti järjestetty – kiitos tästä Poriin!

■ Sanna Sarvijärvi

Kuvassa vas. kapteeni res. Hannu Wirola ja korpraali res. Heikki Lahtinen tukijoukkoineen. Kuva: Aleksi Hukka.

Kangasalan reservijärjestöt mukana Tractor Pulling -tapahtumassa

Kangasalan Kuhmalahdella järjestettiin 30.-31. elokuuta Tractor Pulling -tapahtuma. Kangasalan Reservialiupeirit – Reserviläiset ja Kangasalan reserviupseerikerho olivat tapahtumassa esittelemässä toimintaansa. Reservin eri toimintamuodot herättivätkin kävijöissä kovasti kiinnostusta. Samalla reserviläiset opastivat yleisöä Eko-aseilla ammunnan saloihin. Ammunta suorituksia tulikin todella paljon eli noin kaksisataa. Tuloksetkin olivat huippuhuivia. Naiset pistooli 50,8 ja miehet 50,6 ja nuoret 49,6. Joitakin uusia jäseniäkin onnistuttiin tilaisuudessa hankimaan.

■ Heikki Lahtinen

Pääkaupunkiseudun Pioneerikilta, HRU:n Pioneeriosasto ja TamRU mukana Parolan Leijona 2019 -Pioneerijotoksella

Pioneeriaselajin reserviläisten vuosittainen pääkoulutustapahtuma, Pioneerijotos, järjestettiin jo 20. kerran, tällä kertaa Parolannummella Panssariprikaatissa, nimellä Parolan Leijona 2019. Kyseessä oli ensisijaisesti koulutustapahtuma. Tehtävissä käsiteltiin kaikkia pioneeritoiminnan lajeja sekä yhteistoimintaa muiden joukkojen kanssa.

Joukkueeseemme Team Titan eli Pääkaupunkiseudun Pioneerikillan kolmi-henkinen joukkue, kuuluivat res. alik **Petri Karhumäki**, res. vänr **"W"** ja res. kapt **Timo Lukkarinen**. Kasarmilla saimme vielä joukkueeseemme huippuvahvistukset, res. ltn **Pekka Pölönen** ja res. ltn **Eero Rönni** Tampereen Reserviupseereista!

Pisteytettäviä rasteja oli kaikkiaan 13 ja pisteiden perusteella määritettiin joukkueiden paremmuusjärjestys. Lauantaina kisattiin ensin RK-ammunnassa, jossa joukkueemme kirjasi 2 parasta tulosta, molemmat 92/100. Miinoitteen dokumentoinnin kautta edettiin peitteistön tulkintaan, joka sujui mainiosti. CIED-, EOD- ja SIMI-rasteilla pääsimme käsittelemään räjähteitä. Opettavaisen TST-EA-rastin kautta kiirehdiin suojelurastille, jolla mitattiin kohdehenkilön mahdollista säteilykontaminaatiota. Lauantaille olivat vielä ohjelmassa APILAS-koulutus ja LV 217:n toimintakuntoon laito.

Sunnuntaina jatkettiin kovaa rastihtia, aluksi etsittiin ja tunnistettiin maastoon sijoitettuja miinoja ja ammuksia. Seuraavaksi saimme tietoa NONEL:in käytöstä. Todellinen toimintarasti oli liikkuvan tankin tuhoaminen APILAS-ingolla. Saimme hetken hengähtää, kun meille esiteltiin Leopard 2A6 R rai-vauspanssarivaunun toimintaa maastossa. Kovimmat koitokset olivat kahdella viimeisellä rastilla, joissa suunnistettiin etsien pohjamiinan osia ja juostiin pikamarssi kasarmille.

Sijoitukseemme jotoksella oli 8/12. Kilpailu oli ennen kaikkea hyvähenkistä, toisia kannustavaa! Järjestelyt olivat toimivat ja ovat vaatineet todella

Team Titan Lukkarinen, "W", Pölönen, Karhumäki, Rönni. Kuva Timo Lukkarinen.

paljon työtä! Pioneerijotosta voin suositella kaikille, jotka haluavat kehittyä pioneer- ja muissakin sotilastaidoissa. Viikonloppu on VEH ja ilmaisin osallistujalle, eli mainio lisä harvoin kertausharjoituksiin. Ensi vuonna tapahtuma järjestetään Säkylässä, Porin Prikaatissa. Nähdään!

Seikkaperäisemmän version voit lukea pirkanviesti.fi-sivustolta.

■ **Timo Lukkarinen**

Res. kapt
Pääkaupunkiseudun Pioneerikilta ja
Helsingin Reserviupseerien
Pioneeriosasto

Pirkanmaalaisia viestimiehiä Pioneerijotoksella

Pioneerijotoksella viestirastin aiheena oli "Arjen välineet", jossa "rikkoutu-keen" kenttäradioiden korvasi siviilimallinen VHF68-käsiradio. Hyvin se kului, kaikki partiot lopulta onnistuivat. Kuvassa työn raskaan raatajat eli rastin toimihenkilöt kentällä.

■ **Tero Ahtee**

Tampereen
Reserviupseerit ry

**TOIMINTASUUNNITELMA
LOKAKUU-JOULUKUU 2019**

LOKAKUU

Pirkanmaan reservipiirien harjoitusvuoro Pohjois-Hämeen Ampujien ilma-aseradalla varmistuu myöhemmin. Seurakkaa ilmoittelua Pirkan Viestin ja Pohjois-Hämeen Ampujien nettisivuilla.

3.10.-19.12 Pirkanmaan reservipiirien ampumaharjoitusvuoro Osmonkallion sisäradalla .22 kaliberisille aseille 25 m ja 50 m radoilla klo 17.00-20.00. Osoitteessa Ainonkatu 1.

8.10.2019 TamRun sarviaiset uusille jäsenille, tapahtumasta tiedotetaan erikseen.

10.10.2019 Seniorien esitelmä- ja lounastilaisuus klo 12.00 Technopoliksessa Yliopistontie 2 (Kalevantie 2) Kokoustila Hellens&Mattsson, C-talo 3. kerros, aulapalvelu opastaa. Evi Reijo Alanne: Tampereen ilmajoukko - talvisodasta Vatialaan. Esitelmän jälkeen omakustanteinen lounas Ravintola Aleksiksessa. Ilmoittautumiset 7.10. mennessä sähköpostilla osoitteeseen

pauli.maattanen@hotmail.com

22.10.2019 Eko-aseammunta TamRun toimistolla Väinöläkadulla klo 17.00-18.30. Kaikille jäsenille avoin tapahtuma, tervetuloa mukaan!

29.10.2019 TamRU:n Syyskokous tiistaina 29.10 klo 18.00 Tampereen Reserviupseerien kokoustiloissa, osoitteessa Väinöläkatu 2. Kahvitarjoilu klo 17.30 alkaen. Kaikki TamRun jäsenet tervetuloa!

MARRASKUU

19.11.2019 Eko-ase ammunta TamRun toimistolla Väinöläkadulla klo 17.00-18.30. Kaikille jäsenille avoin tapahtuma, tervetuloa mukaan!

23.11.2019 Juhlailaisuuksien lippukoulutus järjestetään lipunkantajille ja lippuvartiolle lauantaina klo 13.00 -16.00 reservijärjestöjen koulutustiloissa osoitteessa Väinöläkatu 2, 2.krs:n isossa neuvotteluhuoneessa ja jatkuu kahvitauon jälkeen käytännön harjoituksena klo 15.00 -16.00 Kalevankankaan hautausmaan pääportilla. Ilmoittautumiset koulutus- tilaisuuteen 21.11. mennessä sähköpostilla: lippu@tampereenreserviupseerit.fi

JOULUKUU

6.12.2019 Itsenäisyyspäivän valtakunnallinen paraati Tampereella ja muut mahdolliset juhlatilaisuudet

10.12.2019 Eko-ase ammunta TamRun toimistolla Väinöläkadulla klo 17.00-18.30. Kaikille jäsenille avoin tapahtuma, tervetuloa mukaan!

24.12.2019 Jouluaaton kunniavartiot Kalevankankaan ja Lamminpään sankarihauoilla

MAALISKUU 2020

28.3.2020 TamRun 90-vuotisjuhla Tampere-talon Maestro-salissa.

Tampereen
Reserviupseerit ry

Väinöläkatu 2, 33100 Tampere,
sähköposti: tamru@tampereenreserviupseerit.fi
kotisivut: www.tampereenreserviupseerit.fi
Facebook: Tampereen Reserviupseerit ry

Näyttelyn puuhamiehet Kangasala-Seuran varapuheenjohtaja Ilkka Saarinen (vas.) sekä Kangasalan Reserviupseerikerhosta Hannu Wirola ja Torsti Tulenheimo.

Kotirintaman tuki sotatoimille oli välttämätön

Kangasalan kotiseutumuseolla on pääsyt kesän ajan perehtymään museon perusnäyttelyn lisäksi myös oman kotipaikkakunnan sotahistoriaan. Parin vuoden vapaaehtoistyön tuloksena on museon kolmanteen kerrokseen syntynyt mielenkiintoinen vaihtuva näyttely *Kotirintama 1939-1944*. Näyttely kertoo nimensä mukaisesti Kangasalla asuneiden miesten, naisten ja lasten osallistumisesta talvi- ja jatkosotaamme ja miten sota-aika vaikutti pitäjään ja sen asukkaiden elämään.

Näyttelyn ovat toteuttaneet yhteistyössä Kangasalan Reserviupseerikerho ja Kangasala-Seura. Näyttelyn puuhamiehinä ovat olleet Kangasala-Seuran varapuheenjohtaja ja museoaktiivi **Ilkka Saarinen** ja Kangasalan Reserviupseerikerhon aktiivit **Hannu Wirola** ja **Torsti Tulenheimo**.

Runsaasti sotatarvikealan varikkotoimintaa

Kotirintama 1939-1944 -näyttely on koottu ns. aikajanalla tapaamaan. Heti näyttelyviitriin alkupäästä selviää, että

Kangasalla on sota-aikana ollut myös hämmästyttävän paljon sotatarviketuotantoa. Suinulaan junaradan ja Mustijärven väliselle alueelle perustettiin 1940-1941 Kaasusuojeluvärikkö 3 ja Kaasusuojelukenttävarikkö. Näiden tehtävänä oli kaasusuojeluvälineiden valmistus, kokoaminen ja korjaaminen. Lisäksi varikolla valmistettiin savuja ja kaasuja ja tehtiin tutkimus- ja kokeilutyötä sekä säilytettiin raaka-aineita. Näyttelyviitriinistä löytyykin muun muassa lasten väestönaamari, joka on saatu lahjoituksena Kangasalan suojeluskuntamuseolle.

Talvisodan syttyessä Kangasalle sijoitettiin myös asetuotantoa. Tampereella toimineen Lokomon tilojen käydessä ahtaiksi ja pommitusten pelossa osa Lokomon tuotannosta siirrettiin Kangasalan Urkutehtaalle, Kuoppalan autoverstaalle ja Kangasalan Autoliikenteen halleille. Kyseisissä tiloissa toimi muun muassa 122 mm miinakranaattisorvaamo ja 81 mm kranaatinheitteen ammuskuorisorvaamo. Kranaatteja valmistettiin kahdessa työvuorossa.

Varialan Ilkossa on toiminut vuosina 1939-1940 Ilkon varikkö, joka oli ilmapuolustuksen asekorjaamona. Torsti kertoi, että varikon tehtäviin kuului myös ilmavoimien viesti- ja valokuvaus ja kenttävalaisuvälineistön sekä laskuvarjojen hankinta, varastointi ja korjaukset sekä näiden tarvikkeiden toimittaminen ilmavoimien yksiköille. Lentovarustevärikkö toiminnan päättyessä 1944 siirtyi tiloihin puolustusvoimien vaatetusvarikkö. Varikot työllistivät puolustusvoimien työntekijöiden lisäksi sota-aikana runsaasti paikkakunnan reserviläisiä ja lottia.

Esillä autenttista ilmapuolustamateriaalia

Näyttelystä löytyy myös paljon autenttista ilmapuolustamateriaalia, jota on saatu muun muassa paikkakunnalla ilmapuolustamateriaalia ja lottapäällikkönä toimineen **Eeva Tulenheimon** jäämistöstä. Lotat suorittivat ilmapuolustusta Kirkko- ja näkötorjonnalla, jossa vartiovuoro kesti pari tuntia ja sen jälkeen oli neljä tuntia lepoa. Valvonnasta raportoitui Tampereelle ilmapuolustusaluekeskus

51:lle. Näyttelytauluja lukiessa esiin nousee myös sotaorpo toiminta, jota Kangasalla ylläpiti Tampereen aseviihdistys.

Kangasalla on toiminut talvisodan aikana myös Tampereelle perustetun 10. sotasaitealan osastoja. Osasto III toimi Pikonlinnassa, jossa oli kaikkiaan 540 vuodepaikkaa, osasto V toimi Väaksyssä, jossa oli 60-paikkainen toipilaskoti ja osasto IV Saikon 50-paikkainen toipilaskoti toimi Kangasalan Kotitalousoppilaitoksessa. Lisäksi Torsti mainitsi, että Väaksyssä toimi myös hevossairaala. Kymmenennen sotasaitealan toiminta loppui 17.5.1941.

Näyttelyn seinältä voi lukea myös Torstin kokoamia **Kirsti Juosen** muisteluja. Kirsti oli talvisodan sytyessä viidesluokkalainen. Muisteloista käy hyvin ilmi millaisia töitä myös paikkakunnan koululaiset sota-aikana tekivät. Talvisodan aikana Kirsti muun muassa virkka- si kypäränsuojuksia ja neuloi käsineitä. Hiihtäen hän kävi keräämässä rahaa kunnan oman nimikkohävittäjälentokoneen saamiseksi. Timo oli osallistunut muun muassa hevosten luovutusmääräysten jakeluun ja sotilaspoikien vartiointipäivystykseen. Olli oli jakanut polkupyörällä palvelukseenastumismääräyksiä ja Ulla toimi pikkulottana käärien sidetarpeita sairaaloihin ja sotilaskoteihin.

Näyttelyn esineet on saatu osittain museon omista kokoelmista, mutta lottaesineistöä on myös lainattu Tampereen Suojeluskunta- ja Lottamuseon kokoelmista. Lisäksi esillä on materiaalia Torstin ja Hannu kokoelmista.

Torsti kertoi, että erityisesti nuorempia näyttelykävijöitä kiehtovat näyttelyssä olevat säännöstelyyn liittyneet ostokortit. Nykyihmisen onkin vaikea käsittää, että joskus verhotkin on pitänyt tehdä sideharsosta ja elintarvikkeita sai ostaa vain tietyn määrän. Hannu totesi, että pelkästään ostokuitteihin liittyntä byrokratiata on ollut kunnassa hoitama- sa vain muutama ihminen.

Mitä näyttelyn kokoaminen antoi sitä rakentaneille?

Hannu Wirola toteaa, että hänelle on selvinnyt laajaa kenttää läpi kahlattaessa suvun ja harrastusten kautta miten iso ja sotaponnistelut ovat olleet myös kotipaikassaan ja näin ns. historian irtopalaset ovat loksahdelleet paikoilleen aivan uudella tavalla. Varikoiden olemassaolosta on tiedetty, mutta vasta nyt on kirkastunut se laaja mittakaava, jossa ne toimivat paikkakunnalla.

Näyttelykävijälle käykin varsin selväksi, miten tärkeä rooli kotirintamalla on ollut sodasta selviämisen kannalta.

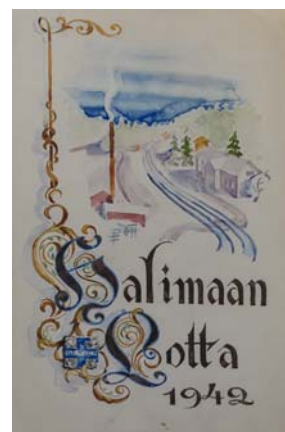
■ Sirkka Ojala

Näyttely on koottu koko seinän mittaiseen vitriiniin.

Näyttelystä löytyy myös autenttisia ilmapuolustamateriaalia ja lottapäällikkönä toimineen Eeva Tulenheimon jäämistöstä.

Käsin maalattu Lotta-lehden kansi vuodelta 1942.

Torni on myös vuoden 1918 vapaussodan aikana Mannanmäen taistelussa kaatuneiden valkoisten muistomerkki. Ryhmäkuva otettiin muistolaatan edessä, minkä jälkeen auton nokka käännettiin kohti Hämeenkyrön keskustaa.

Mannanmäellä näkötornille retkeläisiä opasti Harri Isomutia ja Matti Lähteenmäki.

Lotan päivän retki Hämeenkyrön kulttuurimaisemiin

Toukokuun 13. päivä Pirkanmaan maanpuolustusnaiset matkasivat Hämeenkyrön kulttuurimaisemiin MNL Pirkanmaan Piirin perinteisen Lotan päivän retken tiimoilta. Retken järjestelyvastuussa olivat tällä kertaa Hämeenkyrön Seudun Maanpuolustusnaiset puheenjohtajansa **Tiina Lindi-Mokkilan** johdolla. Hämeenkyrössä noustiin yhteiseen retkibussiin, jolla taitettiin matkaa Maisematietä pitkin kohti noin 15 metriä korkeaa Mannanmäen näkötornia. Torni sijaitsee Hämeenkyrön Kostulan kylässä 150 metriä korkean Mannanmäen huipulla.

Mannanmäen näkötornin historiasta retkeläisille kertoili **Harri Iso-**

muotia. Näkötornia alettiin rakentaa vuonna 1937 ja se vihittiin käyttöön Mannanmäen taistelun 20-vuotispäivä 24. maaliskuuta 1938. Vihkijäisjuhlaan osallistuikin peräti kaksituhatta henkeä. Torni rahoitettiin lahjoitusvaroin, joita saatiin noin 100 000 markkaa. Alkujaan tornissa oli Lotta Svärd -järjestön ylläpitämä kahvila. Aikojen saatossa torni pääsi rapistumaan pahoin ja lopulta se kunnostettiin talkootyönä vuosina 2012-2013. Tornin omistaa nykyisin Hämeenkyrön kunta, joka on vuokrannut sen Vapaussodan ja Itsenäisyyden Kyröjärven Seudun Perinneyhdistykselle. Torni on avoinna kesäisin ja siellä toimii nykyisinkin kahvila ja hui-

pulta onkin huikaisevat näkymät Kyröläisiin maisemiin.

Mannanmäen näkötornilta toimi ilmavalvontakeskus koko talvisodan ajan

Lotat suorittivat tornissa ilmavalvontaa koko talvisodan ajan ja vielä jatkosodan alussa. Tornin ilmavalvontakeskuksessa oli jatkuva päivystys läpi vuorokauden. Päivystävät lotat olivat koko ajan majoittuneina näkötornilta. Herkäämättä seurattiin kiikareilla taivaanrantaa ja havainnot ilmoitettiin kiireellä eteenpäin. Tornissa ilmavalvontaa tehneet lotat saivat oman muistolaattansa tornin seinään vuonna 2014. Lottien

ilmavalvontatyöstä retkeläisille kertoi **Matti Lähteenmäki**.

Hämeenkyrön keskustassa kauniin ristinmuotoisen puukirkon ryhmälle esitteli Hämeenkyrön yhdistyksen aktiivijäsen, pastori **Anu Mätäsnie-mi**. Alkuperäinen kirkko rakennettiin kahden vuoden aikana rakennusmestari **Abraham Tennbergin** johdolla ja se valmistui vuonna 1782. Kirkkoa on korjattu ja sen ulkomuotoakin on muokattu useita kertoja vuosisatojen kuluessa. Viimeisin kirkon sisäremontti on valmistunut vuonna 2008. Kirkon altaritaulu on J. Z. Blackstadiuksen maalaama ja se kuvaa Kristusta Getsemanessa. Kirkon eteisessä seurakuntalaisia tervehti vuonna 1847 hankittu vaivaisukko, ”Köyhä Pietari”. Kirkon esittelyn yhteydessä ehdittiin piipahtaa myös pikaisesti Hämeenkyrön sankarihautausmaalla, josta siirryttiin retken vanhalle hautausmaalle. Siellä kotiseutuopas **Jouko Hannu** kertoi monia mielenkiintoisia tarinoita hautausmaalle haudatuista vainajista ja samalla kuulijoille valottui myös palanen Hämeenkyrön historiaa.

Antoisa retki päätettiin Pappilanjoen varrella sijaitsevassa Frantsilan Kehäkassassa suussa sulavalla kasvispiirakalla. Samalla kuunneltiin **Tiina Ahosen** tarinaa yhdestä Suomen suurimmasta luomuyrttejä viljelevästä tilasta ja sen maan-kuuluista hyvää tekevästä yrittäjästä. Kotimatalle lähdettäessä moni huomasi kassinsa täyttyneen hyväntuoksuisista yrttipusseista ja ulkomuotoa kaunistavasta yrttikosmetiikasta.

■ Sirkka Ojala

◀ Hämeenkyrön vanhalla hautausmaalla ryhmän mukana kulki tarinoita kertoen Jouko Hannu.

Reserviläisnaiset museokierroksella Tuusulassa

Helteisenä kesäkuun 6. päivän aamuna Tampereen Seudun Reserviläisnaisten retkibussi suuntasi kohti Tuusulanjärven rantamaisemia kulttuurikoteihin ja museoihin tutustumaan. Syntyihän jo 1800–1900-lukujen vaihteessa Tuusulan rantatien tuntumaan ainutlaatuinen taiteilijayhteisö, joka on vaikuttanut merkittävästi Suomen kulttuurihistoriaan. Monet Suomen taiteen kultakauden mestarit muun muassa kirjailija **Juhani Aho** ja hänen puolisonsa taidemaalari **Venny Soldan-Brofeldt**, taidemaalari **Eero Järnefelt**, taidemaalari **Pekka Halonen** sekä säveltäjämestariimme **Jean Sibelius** asettuivat asumaan Tuusulanjärven itärannalle. Alueen kaunis luonto on varmasti inspiroinut myös heidän luomistyötään.

Elämyksiä makuhermoille ja mielelle

Hyvä ruoka naisen tiellä pitää. Sanonta toteutui konkreettisesti heti perille päästyämme, sillä bussi parkkeerattiin lakkautetun Hyrylän varuskunnan tiloissa toimivan Ravintola Kerhon tuntumaan. Ravintolan noikuvan brunssipöydän äärestä lähdimme makunautinnoista vahvistuneina tutustumaan Tuusulan kulttuurikohteiden antiin. Ensimmäinen pysähdys tehtiin Jean Sibeliuksen ja hänen puolisonsa **Ainon** kotitaloon Ainolaan, jonne perhe muutti talon valmistuttua vuonna 1904. Järven-

Retken ryhmäkuva otettiin Lottamuseon pihamaalla Lotta-patsaan vierellä.

Kapteenin Puustellin pollekin sai rapsutuksia. Rapsuttajina Lina Auterinen, Hannele Heino ja kuvassa taustalla oleva matkanjohtajana toiminnut puheenjohtaja Minna Jokela.

päässä sijaitseva Ainola onkin Suomen kansainvälisesti tunnetuin kotimuseo. Arkkitehti **Lars Sonckin** suunnittelema talo oli Sibeliusien koti 65 vuoden ajan. Kun taloa suunniteltiin, oli säveltäjällä vain kaksi toivomusta: ruokasalissa piti olla vihreä takka ja Tuusulanjärven tuli näkyä työhuoneen ikkunasta. Luontoa rakastanut säveltäjämestari kuoli Ainolassa vuonna 1957 ja hänet on haudattu Ainolan puutarhaan kuten myös puolisonsa. Opaskierroksen aikana kuulimme muun muassa tarinoita Ainolan arjesta ja saimme tutustua talon tiloihin ja esineistöön. Hurmaavan lisänsä vierailuun toi lyhyt käyskenty Aino Sibeliuksen rakkaudella suunnittelemassa ja vaalimassa hyöty- ja koristepuutarhassa, jossa juhannusruusut ja akileijat kukkivat parhailleen.

Päivän ohjelma oli tiivis paketti, joten matkan johtajana toiminut yhdistyksen puheenjohtaja **Minna Jokela** johdatti ryhmän seuraavaksi Lottamuseolle. Siellä päästiinkin heti vuoteen 1944 mielenkiintoisen draamaopastuksen Sairasjunan matkassa tiimoilta. Draamaopastus oli yhden naisen monologi, jossa päähenkilönä oli lääkintälöytä **Saara Kuosmanen**, joka kertoi tarinoita lottakomennuksesta odottaes-

saan Keravan asemalla kyytiä kotiin. Myös kuuntelijat pääsivät osallistumaan näytelmään muun muassa myymällä Saarelle saippuaa ja kengät. Draamaopastuksen päätyttyä ehdittiin myös tutustua museon näyttelytarjontaan. Museon laajoista näyttelytiloista löytyi päänäyttely *Lotan tarina – Vaadi aina ensin itseltäsi* sekä piirakennuksesta erikoisnäyttely *Harmaat sisaret – lääkintälöytien tarina*. Päänäyttelyä löydettiin myös Arabian Lotta Svärd -kahvikuppi Tampere-tekstillä.

Viimeisenä vaan ei vähäisimpänä vierailukohteena oli tänä vuonna 50-vuotisjuhlavuottaan viettävä Tuusulan ilmatorjuntamuseo. Siellä ehdittiin tutustua muun muassa Kapteenin Puustellissa olevaan *Suomen sotilasperinteet* -näyttelyyn. Kapteenin Puustelli onkin toiminut Ruotsin vallan ajan sotilasvirkatalona. Puustellin pihamaalla on yövytty tähtitaivaan alla ja suoritettu monet äkseeraukset. Ennen kotimatkaa vierailupäivän päättivät Ilmatorjuntamuseon uunissa paistetut vielä lämpimät hillomunkit kahvin kera.

■ Sirkka Ojala

Perinneyhdistyksen kesäretki suuntautui Helsinkiin

Vapaussodan ja Itsenäisyyden Kyrösjärven Seudun Perinneyhdistys järjesti matkan Helsinkiin. Matkan aikana tutustuttiin Maanpuolustuskorkeakouluun Santahaminassa, Mannerheim-museoon Kaivopuistossa sekä uuteen kirjastotaloon Oodiin. Matkalle osallistujia oli Parkanosta, Ikaalisista, Hämeenkyröstä, Ylöjärveltä ja Tampereelta.

Maanpuolustuskorkeakoululla isäntänämme toimi Kadettikoulun johtaja, eversti **Juha Helle**, jolla on hämeenkyröläiset sukujuuret. Häneltä saimme monipuolisen ja kattavan tietoisuuden kadettikoulun historiasta ja upseerin tämän päivän koulutuksesta, joka on kansainvälisesti huipputasoa. Koulutus muodostuu kadettikoulusta, maisteriopinnoista, jatkotutkinnoista ja tohtorikoulutuksesta. Pääsimme tutustumaan myös oppilaitoksen eri tiloihin. Helle kertoi, että koululu oli vuonna 2019 yli 500 hakijaa joista 150 valittiin. Tästä voimme päätellä, että kiinnostusta upseeriin uralle on edelleen. Opetus on kansallisesti orientoitunutta ja kansainvälisyyteen suuntautuvaa.

Mannerheim-museo, joka on toiminut Suomen Marsalkka, vapaaherra Gustaf Mannerheimin kotina sijaitsee Kaivopuistossa, entisessä Fazerin talossa. Mannerheimin asui talossa vuodesta 1924 alkaen kuolemaansa saakka ulkomailla ja Mikkelissä viettämiään vuosia lukuun ottamatta. Marsalkan koti on alkuperäisessä asussaan ja se onkin todella mielenkiintoinen ja kuvaa hyvin asujansa elämää ja harrastuksia.

Retken päätteeksi tutustuttiin vielä Helsingin keskuskirjastotaloon Oodiin ja

nautittiin herkulliset leivoskahvit kirjastotalon ravintolassa. Oodi sijaitsee aivan Helsingin sydämessä, Eduskuntataloa vastapäätä ja se onkin avajaisistaan lähtien ollut vetovoimainen kaupunkilaisten kohtaamispaikka, jonka kansalaistoilla järjestetään myös monipuolisia tapahtumia ympäri vuoden. Kirjastotalon erikoiset, mutta upeat rakenneratkaisut ja to-

della runsas aineistovalikoima ihastuttivat retkeläisiä.

Matkamme oli kaikkiaan onnistunut kokonaisuus, kiitos tästä mainiolle matkapaikallemme **Harri Isomutialle**. Ammattitaitoisesta kuljetuksesta vastasi tilausliikenne A. Lamminmäki Oy.

■ Matti Lähteenmäki

Ryhmäkuva otettiin Santahaminassa. Kuva: Sirkka Ojala.

Kuulijoiden joukossa oli muutama reserviupseerikin

Höpli pitämässä esitelmää, takana Jascha Haller.

Suomalais-sveitsiläistä upseerivaihtoa

Tamperelaisilla oli tilaisuus kuulla ajan-kohtaista tietoa Sveitsistä ja erityisesti Sveitsin armeijasta, kun Sveitsin Ystävien Killassa vieraili 13. kesäkuuta kaksi sveitsiläistä upseeristipendiaattia kertomassa näistä aiheista. Stipendiaattitoiminta on saanut alkunsa jo v. 1949, kun Suomen Ystävät Sveitsissä -yhdistys alkoi myöntää suomalaisille upseereille stipendejä Sveitsiin ja sen armeijaan tutustumista varten. Näitä stipendiaatteja on kutsuttu Mannerheim-stipendiaateiksi, koska nimitys tapahtuu juhlassa tilaisuudessa marsalkka Mannerheimin muistomerkillä Geneve-järven rannalla Montreux'n lähellä.

Stipendiaattijärjestelmä muodostui vastavuoroiseksi, kun Sveitsin Ystävät Suomessa ry alkoi myöntää vastaavia stipendejä sveitsiläisille upseereille vuonna 1970. Vakiintuneen tavan mukaan Suomeen on saapunut vuosittain neljäksi viikoksi kaksi sveitsiläistä upseeria, joista toinen on kantahenkilökuntaan kuuluva ja toinen reserviupseeri (Milizoffizier).

Stipendiaattien ohjelmasta on vastannut Suomen puolustusvoimat. Ohjelman laadinnassa on pyritty ottamaan huomioon sveitsiläisten upseereiden aselajit ja toivomukset. Sveitsin Ystävät Suomessa ry on yhdessä paikallis-

osastojen kanssa vastannut muutamien päivien tutustumisesta Suomen yhteiskuntaan. Tampereella vierailleista stipendiaateista everstiluutnantti **Jascha Haller** on ilmavoimien ammatillentäjä ja miliisikapteeni **Roman Höpli** ilmavoimien siviilivirassa oleva reserviupseeri. Suomen puolustusvoimat oli järjestänyt heille monipuolisen ohjelman. Tukikohtana on ollut Santahamina, josta on sitten tehty vierailuja eri varuskuntiin ja ilmavoimien lennostoihin. Heille oli muodostunut varsin positiivinen kuva Suomen armeijan kalustosta ja varusmiehistä.

Kapt Höpli kertoi esityksessään Sveitsistä yleisesti ja evl Haller Sveitsin armeijasta ja erityisesti ilmavoimista. Sveitsillä on meneillään samanlainen hävittäjien hankintaprosessi kuin Suomessa, joskin Saabin Gripen on ilmeisesti jo pudonnut pois kuvasta. Tilattavien hävittäjien määrä on maan koon takia pienempi. Maan pieni koko on myös ilmavalvonnan kannalta ongelma. Jos luvaton kone lähestyy rajaa esim. Saksasta, se on todennäköisesti ehtinyt jo Italian ilmatilaan, ennen kuin Sveitsin tunnistuslentokone on ehtinyt edes ilmaan. Siksi Sveitsin ilmavalvonta pe-

rustuu jatkuvasti lentäviin miehittämättömiin lentolaitteisiin sekä naapurimaiden kanssa tehtyihin sopimuksiin Sveitsin suuntaan lentävien koneiden ilmoittamisesta.

Sveitsin palveluskelpoisilla miehillä on edelleen yleinen asevelvollisuus. Se alkaa alkukoulutusjaksoilla (Rekrutenschule), joka kestää aselajin mukaan 18–25 viikkoa. Koulutus alkaa yleisellä peruskoulutuksella, jonka kesto on aselajin mukaan 3–7 viikkoa. Se vastaa sisällöltään suomalaista alokaskoulutusta. Tämän jälkeen aliupseeri- ja upseerioppilaiden koulutus eroaa omaksi linjaksi ja miehistö jatkaa 7–10 viikkoa kestävässä aselajikoulutukseen. Aselajikoulutuksen jälkeen miehistö ylenetään sotamiehiksi sekä upseerit ja aliupseerit heille suunnitellun tehtävän mukaiseen arvoon. Tämän jälkeen kaikki suorittavat vielä 5–8 viikkoa kestävästä yhtymäkoulutuksen, jossa harjoitellaan toimintaa komppania- ja pataljoonatasolla. Alkukoulutusjaksoilla koulutusta johtavat ammattiupseerit, mutta varsinaiset kouluttajat ovat yleensä vanhempia asevelvollisia. Alkukoulutusjakson suorittaneet nimitetään heille suunniteltuihin joukko-osastoihin, joissa he suorittavat

vuosittain kertauskurssin. Miehistöllä on yhteensä kuusi kolmen viikon kertauskurssia. Aliupseereilla ja upseereilla voi kurssia olla arvon mukaan enemmän. Yleensä heidät kutsutaan valmistelemaan kertauskurssia jo ennen sen alkua. Kertauskurssia varten jokainen säilyttää univormun ja rynnäkkökiväärin kotonaan. Kansanäänestyksessä v. 2007 kuitenkin päätettiin, että ampu-
matarvikkeita ei enää saa säilyttää kotona. Sveitsiläistä järjestelmää kutsutaan yleisesti miliisijärjestelmäksi, koska sotilaskoulutus suoritetaan pitkälti siviiliammatin ohella. Sveitsiläiset työntekijät suhtautuvat järjestelmän aiheuttamiin työstä poissaoloihin yleensä myönteisesti, mutta monikansalliset yritykset pyrkivät usein palkkaamaan tärkeisiin tehtäviin ulkomaalaisia, jotka pysyvät jatkuvasti töissä. Naisilla asepalvelus on vapaaehtoista, mutta armeijaan haluttuihin nykyään lisää naisia, joskin nainen on siellä edennyt jo prikaatikenraalin (Brigadier) arvoon. Asevelvollisuuden päättymisellä riippuu tehtävästä ja sotilasarvosta. Miehistöllä ja aliupseereilla se on yleensä 36–42 v ja upseereilla 50–65 v.

■ Ilkka Mäntyvaara

Lottalaulajaisissa muisteltiin kotirintaman elämää

Lottalaulajaiset, Pälkäneen Maanpuolustusnaiset ry:n järjestämä jokakesäinen yhteislaulutilaisuus, keräsi toteutuvuutta tiistai-iltana 23.7. taas täyden Nuijantalon salin laulajia.

Illan laulujen aiheet vaihtelevat vuosittain; tämän kesän teema liittyi syksyiseen merkkipäivään. Tulevan marraskuun 16. päivänä tulee kuluneeksi 100 vuotta Pälkäneen Lotta Svärdit -yhdistyksen perustamisesta. Siksi tämän vuoden laulajaisissa muisteltiin kotirintaman sota-aikaa, ei pelkästään lottien vaan yleensä naisten näkökulmasta. Tuon ajan tunnoista ja töistä kertoivat sota-ajan laulut, vanhat laulelmat ja vielä vanhemmat kansakoululaulut.

Laulujen johdattelemina kuljettiin sota-ajan ”hiljais-
ta kylätietä”. Hoidettiin pellot ja kodit, kasvatettiin lapset. Leivottiin leipää rintamalle ja kudottiin sukkia ”tuntemattomalle sotilaalle”. Lottatyöt hoitivat sankarihautojen kukkia. Rintamalla lotta ”hellä, valkoinen” teki omaa vaativaa työtään sekä solmi elinikäisiä ystävyyssuhteita lottasarisiansa. Tutuissa sota-ajan lauluissa oli ikävää, joka oli aina läsnä sekä rintamalla että kotona ja joka täytti myös evakon mielen.

Kuva: Merja Vaittinen.

Laulut kertoivat omalta osaltaan sota-ajan elämästä kotirintamalla, jolla naiset suorittivat omaa arvokasta maanpuolustustyötään.

Esilaulajana tämän kesän laulajaisissa oli tänäkin vuonna **Jukka Rönnin** reserviläisistä kokoama Korsukööri

säestäjänä **Matti Huomo**. Laulajat toivotti tervetulleiksi Pälkäneen Maanpuolustusnaiset ry:n puheenjohtaja **Aili Huhtinen**. Ohjelman kokosi ja lauluihin johdatteli **Kirsti Uotila**.

■ Kirsti Uotila.

Kiitämme tuestanne!

Ikaalinen

Hammaslaboratorio Juhani Lyyki
Ikaalisten-Parkanon Puhelin
Osakeyhtiö
Purso Oy Ikaalisten Sulatto

Kuru

Kurun Apteekki, Kauppatie 10

Lempäälä

Laurilan Lomamökit,
www.saunalahti.fi/hein
puh. 03 375 0147
Lempäälän Vesilahden Sanomat
Lundán Ky, Auto- ja konevuokraamo,
tilausajot

Mouhijärvi

Suodenniemi-Mouhijärvi
Mouhijärven Kumikorjaamo KY
Lammisen Autoliike Oy

Mäntän seutu

Nordea
Mäntän Seudun Osuuspankki

Nokia

Orivesi

Oriveden Sanomalehti Oy
Oriveden Seudun Osuuspankki
Kultajuvonen

Pälkäne

Niitty-Seppälän tila,
puh. 03-534 3381
Pälkäneen Kaluste Ky,
puh. 03-534 2474

Ruovesi

Ruoveden Apteekki
Ruoveden Autopaja Oy
Ruoveden Sorjaloste

Sahalahti

Ojan Taksit

Tampere

Arkkituutoimisto Kangasniemi
Rauno Oy
Korja-Kumi Oy
Rautasoini Oy
Tampereen MK-Isännöinti Oy

Virrat

Hämeen Kuljetus Oy
Jita Oy

Ylöjärvi

Suomen Kukkatarvike Oy
Metallitie 4, 33470 Ylöjärvi
Ylöjärven Uutiset

www.pirkanviesti.fi

Kysymykset laati eversti Leo Ukkonen

Tiedätkö?

Ajankohtaisia maanpuolustus-kysymyksiä laidasta laitaan

1. Mikä on puolustusministeri Antti Kaikkosen sotilasarvo?
2. Kuinka monta viikkoa kestää Reserviupseerikoulun reserviupseerikurssi?
3. Kuka aloitti elokuun alussa pääesikunnan päällikön tehtävässä?
4. Kuinka monta vuotta täytti tänä vuonna Puolustusvoimien Urheilukoulu?
5. Mikä on elokuun lopussa valmistuneen kadettikurssin järjestysnumero?
6. Mikä maavoimiemme joukko-osasto järjesti syyskuun alussa suunnituksen sotilaiden SM-kilpailut?
7. Mikä on merivoimiemme vuosipäivä?

Kotiin tai lahjaksi

Lisää tuotteita:
pirkanviesti.fi

Leijona heijastin

Edullinen.
Kotimainen ja
hyvälaatuinen.
Kirkas heijastus-
pinta.

5€

2 kpl

Leijonavyö

Nahkainen laadukas kääntövyö. Sopii
myös naisille. (musta/viininpunainen)

25€

**@ostamalla PMT:n jäsen-
tuotteita tuet vapaaehtoista
maanpuolustustyötä.**

Eko-olkalaukku

Valmistettu nyky-
aikaisesti kierrätys-
materiaalista.
Laukkuun mahtuu
A4 kokoinen kansio!
Laukun vasemmassa alakulmassa
harmaalla painettuna teksti: www.pirkanviesti.fi

**KESTO-
SUOSIKKI**

5€

Teräspikarit nahkakotelossa

Pikareissa kultainen leijonalogo.
(kotelossa 4 pikaria)

19€

Pyöreä taskumatti

Ikkunalla.
Ruostumatonta
terästä,
leijonalogo
kaiverrettuna.

20€

Adressit

Onnitteluadressit
- RUL ja RES
Suruadressit

8€ /kpl

Pirkanmaan maanpuolustuksen Tuki PMT ry

Väinöläkatu 2, 33100 Tampere. Toimisto avoinna: ma-to klo 9-14
Toimiston ollessa suljettuna, ota yhteyttä: Mariitta Hurme puh. 050 517 5606.

Kiitämme tuestanne!

 www.byniemi.fi	 RAKENNUSLIIKE	 Varastointi • Pakkaus • Kuljetus • Puiet vientipakkaukset • Pakkaussuunnittelu • Konttien pakkaus ja lastaus • Varastointi • Siltanosturit yht. 60tn • Pakkauspalvelu omilla ja asiakkaiden tiloissa P. (03) 3123 5200, Fax (03) 374 8312, Salomaantie 99, 37500 Lempäälä www.pplogistiikka.fi	
	 Talotekniikan asiantuntija	 Virrat, Toijala, Nurmo ja Pirkkala www.memar.fi	 RAKENNUS
 DefSec	 Hammaspöyrät Vaihteistot www.katsa.fi		ARKKITEHTIHUONE NIEMINEN Hämeenkatu 26 A 33200 Tampere www.arkkitehtihuone.fi
Kiitämme tukijoitamme!		 Arkkitehtitoimisto AR-Vastamäki Oy	 Asianajotoimisto Klingendahl Oy www.klingendahl.com
 Ravintola Finlaysonin Palatsi www.finlaysoninpalatsi.com 0400 219 530	 Tampereen Maanrakennus Oy	 HÄMEEN RAKENNUSKONE OY • Kangasala • Tampere • Lahti • Tuusula	 Sotilas- ja virkapukujen toimittaja. Myös reserviläisille. www.imagewear.eu
 vuodesta 1915 www.ja-tenhunen.fi		 Sade-, sulamis- ja jätevesijärjestelmät www.jita.fi	
		Kiitämme tukijoitamme!	 www.leppakoski.fi
 www.purso.fi	 LÄNSIPORTTI Tesomankatu 4, 33310 Tampere ma-la 8-21, su 10-21	 MAINOSTOIMISTO	 -Mänttä -Vilppula -Keuruu -Orivesi -Rovaniemi -Virrat KMY-Turvapalvelut Oy, Rinnepolku 3, 35820 Mänttä Puh. (03) 488 3900 toimisto, (03) 476 4303 hälytyskeskus www.kmvoy.fi
	Kiitämme tukijoitamme!		
			
Pirkanmaan 			 Hämeenkatu 15 B, 33100 Tampere puh. (03) 3123 5100, faksi (03) 3123 5121 www.tempolaw.fi
	 Elämäsi rakentaja	 www.yhkodit.fi	
	Suunnittelu Teräsmä Oy	 www.are.fi	Kiitämme tukijoitamme!

Kiitämme tuestanne!

 SAL-product Oy Tampere, Finland Tel. +358 3 253 0011 www.salproduct.com Fax. +358 3 253 0055 BETONITEOLISUUDEN MUOTIT JA LAITTEET			Kiitämme tukijoitamme!	
				Kiitämme tukijoitamme!
ARKKITEHTITOIMISTO AHONEN & KANGASVIERI				
	 LAATUKATTILA OY ympäristölle ystävällinen tapa lämmitää – jo yli 50 vuotta Puh. 03 214 1411 Fax 03 212 1528 www.laka.fi	 Grant Thornton Idman Vilén Grant Thornton Oy Tilintarkastusyhteisö	 Puh. 2606 500 www.rentcentertampere.fi	
			 FT-IDEAS OY TILAUSKONEPAJA Vehnämyllynkatu 28 33700 Tampere (03) 363 4234 ft.ideas@sci.fi	
 Lukkoluuket Oy turvallisuuden ammattilaiset www.lukkoluuket.fi • avaimet, ovenpaimikkeet • vetimet, ovensukimet • ovipuhelimit, oviautomaattika • avaimet, sarjoitukset • huollot, aukot, korjaukset • kv- ja hälytyslaitteiden asennus • kamerat • räätälöidyt metalli- luukut Puh. 03 375 3225 Lempääläntie 21, Tampere (Koivistonkatu ja Prisman kritele) www.lukkoluuket.fi	 Halftime Tampere Liike- ja mainoslahjat Yritystekstiilit (03) 3138 0800, markkinointi@halftime.fi		 Rientolan PIENVARASTOT puh. 040 564 0010	
Kiitämme tukijoitamme!			Kiitämme tukijoitamme!	
				
			Kiitämme tukijoitamme!	
				
	Kiitämme tukijoitamme!			
				
Kiitämme tukijoitamme!			Kiitämme tukijoitamme!	

Kiitämme tuestanne!

 VERTEX SYSTEMS	 Tilintarkastus ja asiantuntijapalvelut KPMG Wideri Oy Ab KHT-yhteisö Kauppakatu 6, 33210 Tampere Vaihde (03) 254 8000 Fax (03) 223 6594 etunimi.sukunimi@kpmg.fi	 LÄHITAPIOLA PIRKANMAA Vakuutukset, pankki ja sijoittaminen
 ASUNTOJA OPISKELIJOILLE www.insinööriopistalo.fi	 VOITELUKESKUS - mitä huolto vaatii - Voitelukeskus Tonitila Oy Ltd. puh. 03 358 760 fax: 03 368 4311 Turkkirata 10 33960 Pirkkala www.voitelukeskus.com	 SAVOTTA
 TAMPEREEN AUTOKULJETUS (03) 38 38 11	 LIELAHDEN AUTOKESKUS Turvesuonkatu 16, 33400 Tampere Puh. +358 3 346 5566, fax +358 3 346 5245 www.lielahdenautokeskus.fi	 KAUKAJÄRVI- OSUUSKUNTA
 KORPINEN	 VISURA OY RAKENTAA www.visura.fi	 MILCON Valmis vaatvien kumppaneiden haasteisiin
 Kiitämme tukijoitamme!	 AVANT www.avanttecno.com	 Kaikki talotekniikasta PEKO SÄHKÖ ILMA ATK-VERKOT PUTKI KYLMA TELE-VERKOT Hautalank. 20, 33700 Tampere puh. 03-357 3600 FAX 03-356 2558 www.sahkopeko.fi
 SAUNATALO VASTAAMME LÄMMÖLLÄ.	 Taratest Smart consulting for hard work - www.taratest.fi	 PIRKANMAAN MESTARI-RAKENTAJAT OY
 SARA rakennuttaja www.sarakennuttaja.fi	 Kiitämme tukijoitamme!	 Tuulilasi Myynti www.tuulilasimyynti.fi

Reserviläispiirin jäsenkisa jatkuu

Syyskuun alkupuolen jäsentilasto enteilee, että jäsenmäärämme on ylittämässä viime vuoden tuloksen. Uusia jäseniä on liittynyt jo reilut 200. Tampereen ohella Vammala sekä Lempäälä ovat hankkineet valtaosan uusista jäsenistä. Pälkäne johtaa jäsenhankintakisaa

alle 100 jäsenen yhdistyksissä ja Vammala on kärjessä suurten yhdistysten sarjassa. Mutta vielä on loppukirin paikka – henkilökohtaisen kisan tulokset julkaistaan alkuvuodesta.

■ Jussi Mäkitalo

Vastaukset

Tiesitkö että?

(Kysymykset sivulla 20)

1. Kapteeni
2. 16 viikkoa
3. Kenraaliluutnantti Eero Pyötsiä
4. 40 vuotta
5. 103
6. Panssariprikaati
7. 9. heinäkuuta

PIRKANMAAN RESERVILÄISPIIRI 8.9.2019	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2019	Uusia
Hämeenkyrön Reservin aliupseerit ry	302	335	313	286	283	257	237	4
Ikaalisten Reserviläiset ry	173	177	163	150	148	152	147	9
Juupajoen Reserviläiset ry	82	86	84	79	76	74	71	1
Kangasalan Reserviläiset ry	212	220	216	210	207	219	206	4
Kurun Reserviläiset ry	11	9	9	8	7	8	6	0
Lavajärven Reservin aliupseerit ry	342	344	352	359	350	358	336	9
Lempäälän Reserviläiset ry	151	142	143	137	138	148	145	10
Längelmäen Reserviläiset ry	63	63	61	57	51	52	50	0
Mouhijärven Reserviläiset ry	119	128	127	131	128	123	120	5
Mäntän Seudun Reserviläiset ry	105	98	98	88	83	76	71	2
Nokian Reserviläiset-Nrau ry	180	167	167	150	163	167	158	3
Oriveden Reserviläiset ry	127	115	113	117	113	120	105	3
Parkanon Reserviläiset-Aliupseerikerho ry	87	163	190	216	191	164	152	3
Pirkkalan Reserviläiset ry	109	123	119	107	131	174	148	8
Pohjois-Tampereen Reserviläiset ry	52	52	61	73	64	66	66	6
Pälkäneen Reservin aliupseerit ry	61	65	62	62	53	53	60	6
Ruoveden Reserviläiset ry	110	109	128	122	116	106	106	2
Tampereen Reserviläiset ry	1210	1231	1243	1203	1228	1250	1203	91
Tampereen Seudun Reserviläisnaiset	110	97	98	92	96	103	92	2
Vammalan Reserviläiset ry	145	155	166	167	183	210	241	33
Vesilahden Reserviläiset ry	69	70	70	71	72	67	65	1
Viialan Reserviläiset ry	56	50	43	38	29	30	30	1
Virtain Reserviläiset ry	75	75	76	81	89	112	114	5
Ylöjärven Reservin aliupseerit ry	152	172	189	201	203	193	181	8
Äetsän Reserviläiset ry	102	122	124	115	111	106	96	2
Pirkanmaan Reserviläispiiri ry yht.	4205	4368	4415	4320	4313	4388	4206	218

Päivän aikana niskalihakset joutuivat koville, sillä myös taivaalla oli upeaa nähtävää. Muun muassa kuuluisa Midnight Hawks -taitolentoryhmä säväytti yleisöä. Kuva: Jere Tuononen.

Suomen lippu hulmusi komeasti taivaalla näytöksen päätteeksi. Kuva: Sirkka Ojala.

Ilmailunäytöksiä ja yhteishenkeä Utin jääkäriyhtymän avoimien ovien päivänä

Utin jääkäriyhtymä avasi ovensa 9. toukokuuta 24 lukiolaiselle ja kuudelle muulle osallistujalle, jotka lähtivät kolmen tunnin ajomatkalle lähtöpaikastaan tuttuun tapaan Tampereen vanha kirkko Keskustorilla. Kuten aikaisempina vuosina, Pirkanmaan Reservipäämajan Henkisen maanpuolustuksen toimikunta järjesti retken edeltävänä syksynä TURPO -tietokilpailuun osallistuneille lukiolaisille MPK Tampereen koulutuspaikan kurssina. Retken johtovastuu oli tänäkin vuonna toimikunnan puheenjohtajalla, eversti evp **Leo Uk-kosella**. Retkelle osallistui myös useita toimikunnan jäseniä.

Edeltävän vuoden vierailulla seurattiin Tykistökoulun kevään ampumaharjoitusta Niinisalon Pohjankaalla, joten tämänvuotiseksi vierailukohteeksi valikoitunut avoimien ovien tapahtuma poikkesi edeltävästä vertailukohteesta näyttävällä kalustolla, näytöksillä ja esittelylennoilla.

Jääkäriyhtymän kiitoratoja sivuavat kalustonäyttelyt saivat hetkeksi jäädä muun satapäisen paikalle saapuneen yleisön ihailtavaksi, sillä päivä saattoi alkaa Utissa vasta osallistujille tarjottujen eväiden jälkeen. Varuskuntaravintolassa reservipiirit tarjosivat osallistujille hernekeitto-pannukakkulounaan sekä sotilaskotipisteestä munkkikahvit.

Kalustonäyttelystä löytyi yhteensä neljä lentokonetta, neljä helikopteria ja reilusti yli kymmenkunta muuta puolustusvoimien ja pelastuslaitoksen ajoneuvoa. Kalustonäyttelyn kiertäminen alkoi monilla DC-3 matkustajalentokoneesta, pian se kuitenkin keskeytyi varusmiessoittokunnan Showbandin esittelyyn. Päivän aikana jokaiselle oli tarjolla kaikenlaista purevaa ohjelmaa, sillä Utin jääkäriyhtymä kouluttaa helikopterialan ja erikoisjoukkojen varusmiehiä. Aluksi nähtiinkin laskuvarjohyppy T-11 -joukkojenpudotus-

varjoilla NH90-helikopterista. Sitä seurasi laskuvarjojääkärikomppanian perinteikäs tukkijumppa ja näyttävä taistelunäytös kiitoradan kupeessa.

Esittelylentojen osalta päivän mittaan taivaalla nähtiin MD500-helikopterin esittelylento, minkä jälkeen kevyemmän NH90-helikopterin esittelylento. Kuuluisa Midnight Hawks -taitolentoryhmä säväytti yleisöä ja sitä seurasi ilmavoimien F/A-18 C/D Hornet -esityslento. Näytösten osalta päivä päättyi näyttävään liito-varjohyppyyn, jossa taivaalla hulmusi sekä jääkäriyhtymän oma että Suomen lippu.

Paluumatkalla MPK Hämeen piiripäällikkö **Matti**

Eskola piti osallistujille tietokilpailun, joka perustui menomatkalla linja-autossa pidettyyn maanpuolustukselliseen luentosarjaan sekä päivän aikana nähtyyn tapahtumaan ja Utin jääkäriyhtymän koulutukseen sekä historiaan. Kilpailussa korkeimmat pisteet saaneet saivat valita palkintonsa MPK-lippalakkien, maanpuolustusaiheisten kirjojen ja sotilasmusiikin väliltä. Kurssipalautteissa monet kiittelivätkin tietokilpailusta ja hernekeitto-lounaasta. Kurssin keskiarvo olikin kurssipalautteiden mukaan mittavat 4,59 kokonaisesta viidestä.

■ Jere Tuononen

Ryhmä yhteiskuvassa ennen kotimatkaa monta elämystä rikkaampana. Kuva: Sirkka Ojala.

Nuorisotoimikunnan pistoolipäivä

Reserviupseeripiiriin nuorisotoimikunta järjesti 17. toukokuuta virkistävän pistoolipäivän nuorille upseereille Satakunnan lennonoston ampumaradoilla. Samassa yhteydessä pidettiin myös Messukylän Reserviupseerien vuosittainen pistoolipäivä. Tapahtumassa oli mahdollisuus ampua erilaisilla 9 mm pistoolilla erityyppisiä ammuksia. Tapahtumassa ei omia aselupia tarvittu, vaan toimikunta järjesti kaluston ja valvonnan paikalle. Mukana oli myös yksi pistoolikarbiini, jolla pääsi kokeilemaan taulujen ruiskuntaa punapistetähtäimellä. Tällä kertaa mukana oli yhteensä 14 innokasta nuorta ampujaa piirin eri yhdistyksistä. Erityisen hyvin edustettuina olivat TamRUN jäsenet yhteensä kuudella osanottajalla. Tapahtumalle toivottiin osanottajien keskuudessa jatkoa tulevaisuudessa. Mikäli nuorisotoimikunnan resurssit riittävät, niin ensi vuonna tapahtuma järjestetään uudestaan.

■ Antti Laalahti

Tyypillistä päivän kalustoa. Puolustusvoimienkin käytössä oleva Glock 17 -pistooli. Kuvat: Sanna Sarvijärvi.

◀ Antti Sillman ja Natasha Hjelm antavat tyylinäytteen tarkasta pistooliammunnasta.